

ZARZĄDZENIE Nr 88 /2022

Wójta Gminy Jedwabno

z dnia 1 września..... 2022 roku

**w sprawie wprowadzenie Polityki Bezpieczeństwa SRP (Systemu Rejestrów Państwowych)
do stosowania w Urzędzie Gminy w Jedwabnie.**

Na podstawie Ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U.2021.0.2070 tj.) - System Rejestrów Państwowych

zarządza się , co następuje:

§ 1.

I. Wprowadzam do stosowania przez wszystkich pracowników mających dostęp do aplikacji Źródło dokument „Polityka Bezpieczeństwa Informacji SRP (System Rejestrów Państwowych)

§ 2.

Jednolity tekst „Polityka Bezpieczeństwa Informacji SRP (System Rejestrów Państwowych) „ stanowi **załącznik nr 1** do niniejszego zarządzenia.

§ 3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Wójt

(Sławomir Ambroziak)

Załącznik Nr 1 do
zarządzenia Nr /2022
Wójta Gminy Jedwabno
z dnia

Polityka Bezpieczeństwa Informacji SRP (Systemu Rejestrów Państwowych)

Metryka dokumentu

Właściciel	Minister właściwy ds. informatyzacji			
Tryb zatwierdzenia:	Dokument zatwierdza Dyrektor departamentu w ministerstwie właściwym ds. informatyzacji odpowiedzialnego za eksploatację i utrzymanie SRP			
Stan	Zatwierdzony	Daty obowiązywania		
Założenia	Polityka Bezpieczeństwa Informacji SRP			
Adresaci	Interesariusze SRP			
Historia dokumentu	Wersja	Data	Autor	Opis zmian
	1.0	2017-12-28	Zespół ZBS	Utworzenie dokumentu
	2.0	2018-03-29	Zespół ZBS	Aktualizacja dokumentu RODO

Spis treści

Cz. I Zarządzanie bezpieczeństwem informacji	6
1. Kontekst Systemu Rejestrów Państwowych	6
1.1 Istota Systemu Rejestrów Państwowych i jego kontekst	6
1.2 Potrzeby i oczekiwania interesariuszy	7
1.3 Zakres stosowania Polityki Bezpieczeństwa Informacji	7
1.4 System zarządzania bezpieczeństwem informacji	9
2. Przywództwo	12
2.1 Przywództwo i zaangażowanie	12
2.2 Polityka bezpieczeństwa informacji	13
2.3 Role organizacyjne, zakresy odpowiedzialności i uprawnienia	14
3. Planowanie	15
3.1 Zarządzanie ryzykiem	15
3.2 Cele bezpieczeństwa informacji i planowanie ich osiągnięcia	18
4. Wsparcie	20
4.1 Zasoby	20
4.2 Kompetencje	21
4.3 Uświadamianie	21
4.4. Komunikacja	22
4.5 Udokumentowane informacje	25
5. Wdrożenie i funkcjonowanie	27
6. Ocena wyników	27
6.1 Monitorowanie, pomiary, analiza i ocena	27
6.2 Audyt wewnętrzny	29
6.3 Przegląd zarządzania bezpieczeństwem informacji	31
7. Doskonalenie	33
7.1 Odstępstwa, niezgodności, incydenty i działania korygujące	33
7.2 Ciągłe doskonalenie	38
Cz. II Zapewnienie bezpieczeństwa – Zabezpieczenia	40
A.5. Polityki Bezpieczeństwa	40
A.5.1 Kierunki bezpieczeństwa informacji określone przez kierownictwo	40
A.6. Organizacja bezpieczeństwa informacji	42
A.6.1 Organizacja wewnętrzna	42
A.6.2 Urządzenia mobilne i telepraca	47
A.7. Bezpieczeństwo osobowe	48
A.7.1 Przed zatrudnieniem	48
A.7.2 Podczas zatrudnienia	50

A.7.3 Zakończenie i zmiana zatrudnienia	52
A.8. Zarządzanie aktywami	53
A.8.2 Klasyfikacja informacji	56
A.8.3 Postępowanie z nośnikami	59
A.9. Kontrola dostępu	62
A.9.1 Wymagania biznesowe wobec kontroli dostępu	62
A.9.2 Zarządzanie dostępem użytkowników	63
A.9.3 Odpowiedzialność użytkowników	65
A.9.4 Kontrola dostępu do systemów i aplikacji	65
A.10. Kryptografia	67
A.10.1 Zabezpieczenia kryptograficzne	67
A.11. Bezpieczeństwo fizyczne i środowiskowe	68
A.11.1 Obszary bezpieczne	68
A.11.2 Sprzęt	70
A.12 Bezpieczna eksploatacja	77
A.12.1 Procedury eksploatacyjne i odpowiedzialność	77
A.12.2 Ochrona przed szkodliwym oprogramowaniem	79
A.12.3 Kopie zapasowe	79
A.12.4 Rejestrowanie zdarzeń i monitorowanie	80
A.12.5 Nadzór nad oprogramowaniem produkcyjnym	81
A.12.6 Zarządzanie podatnościami technicznymi	81
A.12.7 Rozważania dotyczące audytu systemów informacyjnych	82
A.13. Bezpieczeństwo komunikacji	83
A.13.1 Zarządzanie bezpieczeństwem sieci	83
A.13.2 Przesyłanie informacji	84
A.14. Pozyskiwanie, rozwój i utrzymanie systemów	85
A.14.1 Wymagania związane z bezpieczeństwem systemów informacyjnych	85
A.14.2 Bezpieczeństwo w procesach rozwoju i wsparcia	86
A.14.3 Dane testowe	89
A.15. Relacje z dostawcami	90
A.15.1 Bezpieczeństwo informacji w relacjach z dostawcami	90
A.15.2 Zarządzanie usługami świadczonymi przez dostawców	91
A.16. Zarządzanie incydentami związanymi z bezpieczeństwem informacji	92
A.16.1 Zarządzanie incydentami związanymi z bezpieczeństwem informacji oraz udoskonaleniami	92
A.17. Aspekty bezpieczeństwa informacji w zarządzaniu ciągłością działania	95
A.17.1 Ciągłość bezpieczeństwa informacji	95

A.17.2 Nadmiarowość	96
A.18. Zgodność z wymaganiami.....	97
A.18.1 Zgodność z wymaganiami prawnymi i umownymi.....	97
A.18.2 Przeglądy bezpieczeństwa informacji	98

Cz. I Zarządzanie bezpieczeństwem informacji

1. Kontekst Systemu Rejestrów Państwowych

1.1 Istota Systemu Rejestrów Państwowych i jego kontekst

Kontekst wewnętrzny

System Rejestrów Państwowych (SRP) to zintegrowany system informatyczny, scentralizowany zbiór rejestrów, zapewniający realizację kompetencji Państwa w zakresie **bieżącej obsługi** klientów administracji – obywateli, podmiotów gospodarczych i innych interesariuszy **korzystających** z rejestrów państwowych (w tym samych urzędów).

SRP funkcjonuje w oparciu o zasoby infrastrukturalne – sprzętowe, programowe i sieciowe Zintegrowanej Infrastruktury Rejestrów (ZIR) objętych polityką bezpieczeństwa informacji systemu ZIR.

Właściciel SRP - Minister właściwy ds. informatyzacji pozostaje właścicielem systemu i administratorem danych osobowych przetwarzanych w systemie i odpowiada za bezpieczeństwo danych i systemu.

Bezpieczeństwo SRP jest adresowane w niniejszej Polityce Bezpieczeństwa Informacji, w regulacjach dotyczących bezpieczeństwa systemów informatycznych, ochrony informacji niejawnych i ochrony danych osobowych funkcjonujących w ministerstwie właściwym ds. informatyzacji, a także w odpowiednich dokumentach strategicznych, dotyczących bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejsza Polityka Bezpieczeństwa Informacji SRP, zwana dalej PBI SRP, powinna być dokumentem spójnym z innymi dokumentami strategicznymi w zakresie bezpieczeństwa informacji i systemów informatycznych oraz systemem zarządzania bezpieczeństwem informacji, w przypadku ich ustanowienia przez ministra właściwego ds. informatyzacji.

Kontekst zewnętrzny

Uwarunkowania prawne

SRP działa w ramach określonych przez akty prawne RP. Zastosowanie mają regulacje prawne (ustawy i rozporządzenia) właściwe dla:

- poszczególnych rejestrów składających się na SRP, określające m.in. cele i zakresy ich **działania**
- kategorii danych przetwarzanych w SRP
- **rozwiązań** teleinformatycznych służących do realizacji **zadań publicznych**.

Pełny wykaz regulacji prawnych, które mają zastosowanie wobec SRP zawarty jest w dokumencie **Wykaz wymagań prawnych SRP**, stanowiącym załącznik nr 1.1 do niniejszej PBI.

1.2 Potrzeby i oczekiwania interesariuszy

Z racji roli i zakresu oddziaływania SRP na funkcjonowanie administracji publicznej istnieje szeroka lista jego interesariuszy i użytkowników, mających szczególne, właściwe sobie role, potrzeby i wymagania ustanowione regulacjami prawnymi odnośnie funkcjonalności i bezpieczeństwa systemu.

Identyfikacja i wykaz interesariuszy i użytkowników SRP oraz zakresu ich oddziaływania zawarty jest w dokumencie *Wykaz interesariuszy i użytkowników SRP*, stanowiącym załącznik nr 1.2 do niniejszej PBI.

1.3 Zakres stosowania Polityki Bezpieczeństwa Informacji

Polityka Bezpieczeństwa Informacji SRP obejmuje:

- w zakresie przedmiotowym:

- dane przetwarzane w SRP oraz dane służące do zarządzania nim i powstające w trakcie rozwoju i eksploatacji systemu, zdefiniowane zgodnie z *Polityką klasyfikacji informacji SRP*, stanowiącą załącznik nr 2.9 do niniejszej PBI
- System Rejestrów Państwowych składający się z bazy centralnej SRP oraz wszystkich aktualnie funkcjonujących w danym czasie rejestrów i aplikacji oraz komponentów wspólnych dla całego systemu
- Stacje robocze instytucji korzystających z SRP
- Sieci dostępne wykorzystywane do transmisji danych w ramach funkcjonowania SRP

- w zakresie terytorialnym:

- miejsca rozwoju i eksploatacji SRP: siedziba ministerstwa właściwego ds. informatyzacji, siedziba podmiotu realizującego zadania na rzecz ministra właściwego ds. informatyzacji w zakresie rozwoju, eksploatacji i utrzymania SRP
- miejsca przetwarzania danych – lokalizacje centrów przetwarzania
- miejsca przetwarzania danych – lokalizacje interesariuszy i użytkowników - instytucji korzystających z SRP

- w zakresie funkcjonalnym:

- procesy cyklu życia systemu - projektowania i wytwarzania, rozwoju, eksploatacji, utrzymania i wycofywania starszych wersji SRP
- procesy przetwarzania danych osobowych takie, jak: zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie, trwałe usuwanie, przekazywanie
- obszary: organizacyjny, techniczny i technologiczny, osobowy i fizyczny

- w zakresie instytucjonalnym i personalnym:

- interesariuszy systemu, zgodnie z zakresem ich oddziaływania przedstawionym w załączniku nr 1.2 - *Wykaz interesariuszy i użytkowników SRP*.
- pracowników, współpracowników i kontrahentów każdego z interesariuszy SRP, mających dostęp do systemu i jego dokumentacji w charakterze właścicieli, gestorów, użytkowników, administratorów bezpieczeństwa, operatorów, programistów, testerów lub innych ról, wykonujących operacje i działania związane z rozwojem, eksploatacją, utrzymanie

i wycofaniem starszych wersji SRP, mających wpływ na jego prawidłowe i nieprzerwane funkcjonowanie wyszczególnionych w załączniku nr 1.3 Wykaz ról i odpowiedzialności SRP.

1.4 System zarządzania bezpieczeństwem informacji

Polityka Bezpieczeństwa Informacji poprzez określone w niej zasady, procesy, polityki i procedury zarządzania i postępowania definiuje system zarządzania bezpieczeństwem informacji specyficzny i właściwy dla Systemu Rejestrów Państwowych.

Celem Polityki Bezpieczeństwa Informacji w takim rozumieniu jest zdefiniowanie i dostosowanie procesów zarządczych i operacyjnych w ramach PBI w celu sprawnego i efektywnego sterowania działaniami oraz bieżącej aktualizacji dokumentacji Polityki Bezpieczeństwa Informacji.

System zarządzania bezpieczeństwem informacji oznacza całokształt środków, procesów i przedsięwzięć, zdefiniowanych niniejszą PBI, które składają się na zarządzanie i zapewnienie bezpieczeństwa informacji oraz aktywów objętych niniejszą PBI i definiuje sposób postępowania oparty o przyjętą metodykę zarządzania bezpieczeństwem informacji i systemów, opartą na wymaganiach ISO 27001.

Szczegółowe rozwiązania organizacyjne i techniczne bezpieczeństwa informacji niejawnych uregulowane są w Dokumentacji bezpieczeństwa opracowanej zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnej. Dokumentacja ta jest poza zakresem niniejszej PBI SRP.

Referencyjność

Polityka Bezpieczeństwa Informacji dla SRP jest w pełni zgodna z międzynarodowym standardem zarządzania bezpieczeństwem informacji, normą ISO 27001, odzwierciedla jej strukturę, procesy i dobre praktyki, które są uznane za referencyjne dla opracowywanych polityk bezpieczeństwa informacji i systemów zarządzania bezpieczeństwem informacji dla administracji publicznej w przepisach prawa.

Właściciel SRP zapewnia stałą zgodność Polityki Bezpieczeństwa Informacji z wymaganiami ISO 27001 i wyraża zobowiązanie, że planowanie, wdrożenie, utrzymywanie i ciągłe doskonalenie zasad, procesów, polityk i procedur zarządzania i postępowania w odniesieniu do bezpieczeństwa informacji i systemu będzie realizowane zgodnie z wymaganiami określonymi w normie ISO 27001 oraz mającymi zastosowanie przepisami prawa.

W przypadku zmiany obowiązującej wersji normy ISO 27001 na nowszą, zastosowanie ma najnowsza wersja normy, co oznacza konieczność dostosowania do niej PBI dla SRP.

Struktura

Polityka Bezpieczeństwa Informacji opisuje zasady zarządzania i zapewnienia bezpieczeństwa informacji ustanowione dla SRP i składa się z 2 zasadniczych części:

- Cz. I Zarządzanie bezpieczeństwem informacji
- Cz. II Zapewnienie bezpieczeństwa - zabezpieczenia

Część I Zarządzanie bezpieczeństwem informacji opisuje system zarządzania bezpieczeństwem informacji, czyli organizacyjno-systemowe kwestie i procesy niezbędne do sprawnego planowania, wdrażania, funkcjonowania i doskonalenia bezpieczeństwa przetwarzanych w systemie informacji i samego SRP. W zakresie zarządzania bezpieczeństwem informacji zaadresowane są poniższe kwestie:

- Kontekst systemu SRP
- Przywództwo
- Planowanie
- Wsparcie
- Funkcjonowanie
- Ocena skuteczności
- Doskonalenie

Część II Zapewnienie bezpieczeństwa opisuje ustanowione dla zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzanych w systemie informacji i samego SRP rozwiązania organizacyjne i techniczne, które są uzupełnione w politykach szczegółowych i procedurach operacyjnych, stanowiących załączniki do niniejszej polityki. W zakresie zapewnienia bezpieczeństwa informacji zaadresowane są poniższe kwestie:

- Polityki bezpieczeństwa informacji
- Organizacja bezpieczeństwa informacji
- Bezpieczeństwo zasobów ludzkich
- Zarządzanie aktywami
- Kontrola dostępu
- Kryptografia
- Bezpieczeństwo fizyczne i środowiskowe
- Bezpieczna eksploatacja
- Bezpieczeństwo komunikacji
- Pozyskiwanie, rozwój i utrzymanie systemów
- Relacje z dostawcami
- Zarządzanie incydentami związanymi z bezpieczeństwem informacji
- Aspekty bezpieczeństwa informacji w zarządzaniu ciągłością działania
- Zgodność

Odstępstwa i wyjątki

Kwestia odstępstw i wyjątków została zaadresowana w punkcie 7.1 Odstępstwa, niezgodności, incydenty i działania korygujące niniejszej PBI oraz **Procedurze nadzorowania odstępstw, niezgodności i działań korygujących SRP**, stanowiącej załącznik nr 1.8 do niniejszej PBI.

2. Przywództwo

2.1 Przywództwo i zaangażowanie

Właściciel SRP pełni rolę najwyższego kierownictwa w zakresie zarządzania bezpieczeństwem informacji Systemu Rejestrów Państwowych i przetwarzanych w nim danych.

Właściciel SRP wyraża swoje przywództwo, zaangażowanie i odpowiedzialność w zakresie bezpieczeństwa Systemu Rejestrów Państwowych ustanawiając niniejszą Politykę Bezpieczeństwa

Informacji SRP i zobowiązując wszystkich interesariuszy do jej przestrzegania i realizacji jej postanowień.

Właściciel SRP:

- zapewnia, że Polityka **Bezpieczeństwa** Informacji SRP, zdefiniowane **rozwiązania** organizacyjne i techniczne **bezpieczeństwa** oraz cele stosowania **zabezpieczeń** informacji są ustanowione i zgodne ze strategicznym kierunkiem rozwoju, eksploatacji i utrzymania SRP oraz celem zapewnienia wysokiego poziomu **bezpieczeństwa** SRP
- zapewnia, że zdefiniowane **rozwiązania** organizacyjne i techniczne **bezpieczeństwa** są zintegrowane z procesami cyklu **życia** systemu – projektowania, wytwarzania, rozwoju, eksploatacji i utrzymania SRP
- zapewnianie **niezbędne** zasoby osobowe, finansowe i lokalowe dla **wdrożenia**, utrzymywania i **ciągłego** doskonalenia **postanowień** niniejszej PBI
- **podkreśla** i komunikuje **duże** znaczenie skutecznego **zarządzania** bezpieczeństwem informacji i stosowania **postanowień** niniejszej PBI
- zapewnia **realizację** ustanowionego celu utrzymania wysokiego poziomu **bezpieczeństwa** SRP
- kieruje i wspiera **działania** osób i interesariuszy **zaangażowanych** w **realizację** **postanowień** niniejszej PBI
- promuje **ciągłe** doskonalenie
- wspiera **Interesariuszy SRP** oraz **Gestora SRP** w realizacji przywództwa w zakresie **bezpieczeństwa** w stopniu odpowiednim do zakresu ich **obowiązków**
- stosuje sankcje w rodzaju czasowego lub **stałego** odebrania **uprawnień** **dostępu** do systemu oraz sankcje **wynikające** z przepisów prawa za niestosowanie lub nieadekwatne stosowanie **postanowień** niniejszej PBI.

2.2 Polityka bezpieczeństwa informacji

Celem Polityki Bezpieczeństwa Informacji jest zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa informacji przetwarzanych w systemie i samego systemu poprzez ustanowienie zasad, procesów, polityk i procedur zarządzania i postępowania.

Bezpieczeństwo informacji rozumiane jest jako zachowanie takich właściwości informacji i systemu informacyjnego, jak:

- **poufność** – właściwość polegająca na tym, że informacja nie jest **udostępniana** ani ujawniana nieautoryzowanym podmiotom (osobom, podmiotom lub procesom)
- **integralność** – właściwość polegająca na zapewnieniu **dokładności** i **kompletności**
- **dostępność** – właściwość bycia **dostępnym** i **użytecznym** na **żądanie** autoryzowanego podmiotu
- **rozliczalność** – właściwość systemu **pozwalająca** **przypisać** określone **działanie** w systemie do podmiotu oraz **umieścić** je w czasie
- **niezaprzeczalność** – zdolność do udowodnienia, że **wystąpiły** deklarowane zdarzenia lub **działania** oraz, że **wywołał** je dany podmiot
- **autentyczność** – właściwość polegająca na tym, że podmiot jest tym, za kogo się podaje
- **niezawodność** – właściwość oznaczająca **spójne**, zamierzone zachowanie i skutki

Bezpieczeństwo informacji realizowane jest w sposób i w zakresie adekwatnym do celu bezpieczeństwa PBI, określonego powyżej oraz celów bezpieczeństwa określonych w punkcie 3.2 poniżej, w zakresach przedmiotowym, terytorialnym, funkcjonalnym, instytucjonalnym i personalnym obowiązywania niniejszej PBI, określonych powyżej w punkcie 1.3 Zakres stosowania Polityki Bezpieczeństwa Informacji, poprzez działania i rozwiązania organizacyjne i techniczne określone w części II Zapewnienie bezpieczeństwa niniejszej PBI.

2.3 Role organizacyjne, zakresy odpowiedzialności i uprawnienia

W zarządzaniu bezpieczeństwem informacji SRP istotne znaczenie ma zdefiniowanie ról i ich odpowiedzialności. Dla SRP podstawą do tego są regulacje prawne dotyczące SRP oraz zapisy niniejszej PBI i związanych z nią procedur, które definiują role i ich funkcje w zapewnieniu bezpieczeństwa informacji w rozwoju, eksploatacji i utrzymaniu SRP.

Zdefiniowane role i odpowiedzialności w systemie bezpieczeństwa SRP znajdują się w *Wykazie ról i odpowiedzialności SRP*, stanowiącym załącznik nr 1.3 do niniejszej PBI.

Role i ich odpowiedzialności podlegają okresowej weryfikacji przynajmniej jeden raz w roku i w razie potrzeby - aktualizacji. Aktualizacja powinna być przeprowadzona również każdorazowo w związku z rozbudową SRP o kolejne rejestry i zmianami prawnymi, które mogą definiować zmiany ról.

Gestor SRP jest odpowiedzialny za zdefiniowanie ról i odpowiedzialności w systemie bezpieczeństwa SRP oraz za ich przegląd i aktualizację.

3. Planowanie

Właściciel SRP oraz działający w jego imieniu **Gestor systemu SRP** są odpowiedzialni za zaplanowanie i zaprojektowanie rozwiązań organizacyjnych i technicznych bezpieczeństwa informacji SRP.

Rozwiązania organizacyjne i techniczne bezpieczeństwa systemu i informacji w nim przetwarzanych są planowane i projektowane w odniesieniu do celu bezpieczeństwa, wyrażonego w punkcie 2.2 powyżej, poprzez zastosowanie procesu zarządzania ryzykiem oraz wybór i wdrożenie, na podstawie jego wyników, adekwatnych środków sterowania ryzykiem spośród zabezpieczeń zawartych w załączniku A normy ISO 27001. Dla zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa SRP przyjęto za obowiązujące wszystkie zabezpieczenia wymienione w załączniku A normy ISO 27001. Sposób implementacji wybranych zabezpieczeń, specyficzny i właściwy dla SRP zawarty jest w części II Zapewnienie bezpieczeństwa niniejszej PBI wraz z załącznikami.

Adekwatność przyjętych rozwiązań, ich skuteczność i efektywność są monitorowane i oceniane zarówno w trybie ciągłym, jak i poprzez działania realizowane okresowo, o których mowa w punkcie 6 niniejszej PBI.

Proces szacowania ryzyka, wyboru i wdrożenia zabezpieczeń jest realizowany cyklicznie, przy czym w kolejnych iteracjach wdrożone już zabezpieczenia, określone w części II Zapewnienie bezpieczeństwa niniejszej PBI, należy adekwatnie modyfikować lub wdrażać nowe zabezpieczenia, jeśli zajdzie taka konieczność, aby osiągnąć ustalony poziom bezpieczeństwa.

3.1 Zarządzanie ryzykiem

Gestor systemu SRP jest odpowiedzialny za realizację procesu zarządzania ryzykiem, ponadto jest **głównym właścicielem** ryzyka bezpieczeństwa informacji systemu.

Interesariusze systemu są **właścicielami** dziedzinowych ryzyk bezpieczeństwa informacji, w sytuacji, gdy ujawnione ryzyka ich **dotyczą**.

Zarządzanie ryzykiem naruszenia lub utraty zdefiniowanych atrybutów bezpieczeństwa, tj.: **poufności, integralności, dostępności, rozliczalności, niezaprzeczalności, autentyczności i niezawodności**, prowadzi się poprzez **działania okresowe** w trybach corocznym oraz ad hoc - w przypadkach zidentyfikowania **zagrożeń** dla bezpieczeństwa systemu i danych, w związku z rozwojem i zmianami w systemie oraz w przypadku powstania incydentów **bezpieczeństwa**.

Zarządzanie ryzykiem bezpieczeństwa informacji i systemu realizowane jest z zastosowaniem wytycznych z dokumentu *Polityka zarządzania ryzykiem SRP*, stanowiącym odpowiednio załącznik nr 1.4 do niniejszej PBI.

W procesie identyfikacji ryzyka należy określić podatności systemu biorąc pod uwagę architekturę systemu i jego rozwiązania technologiczne oraz wszystkie aktualnie wdrożone rozwiązania organizacyjne i techniczne bezpieczeństwa (w tym ich stopień, zakres i siłę), o których mowa w części II Zapewnienie bezpieczeństwa niniejszej PBI.

W procesie postępowania z ryzykiem należy wybrać adekwatne środki sterowania ryzykiem spośród zawartych w załączniku A normy ISO 27001, a zaimplementowanych w części II Zapewnienie bezpieczeństwa niniejszej PBI, określając ich odpowiedni stopień, zakres i siłę, jakie powinny zostać wdrożone, aby zmitygować ryzyko do akceptowalnego poziomu.

Katalog zabezpieczeń oparty jest o załącznik A normy ISO 27001 lecz nie jest zamknięty i można zastosować również inne środki sterowania ryzykiem nie wymienione w załączniku A normy ISO 27001.

Wdrożenie i realizacja w/w rozwiązań i działań może wiązać się ze zdefiniowaniem specyficznych zadań (dotyczących np. opracowania lub aktualizacji dokumentacji bezpieczeństwa, czy eksploatacyjnej, zakupem i wdrożeniem rozwiązań teleinformatycznych i oprogramowania, przeprowadzeniem specyficznych analiz).

Gestor systemu SRP przypisuje wybrane działania postępowania z ryzykiem do realizacji właściwym interesariuszom - właścicielom dziedzinowych ryzyk bezpieczeństwa, określając, jako minimum, charakter podejmowanych działań (np. inwestycyjne, techniczne, organizacyjne), opis działań oraz termin ich realizacji.

Opis ryzyk i wybrane dla nich działania postępowania z ryzykiem stanowią Plan postępowania z ryzykiem. Może on przybierać formę odrębnego dokumentu lub dodatkowych pól w Rejestrze ryzyk. **Gestor systemu SRP** odpowiada za opracowanie Planu postępowania z ryzykiem.

Zaplanowane działania postępowania z ryzykiem zapewniają osiągnięcie założonych celów bezpieczeństwa, zdefiniowanych w punkcie 3.2 niniejszej PBI, zapobieganie występowaniu niepożądanych skutków i ich skuteczne zredukowanie oraz ciągłe doskonalenie systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji zdefiniowanego poprzez postanowienia niniejszej PBI.

Zaplanowane działania postępowania z ryzykiem nie mogą być sprzeczne ani o niższej sile i skuteczności zabezpieczenia przed ryzykami niż te zdefiniowane w części II Zapewnienie bezpieczeństwa niniejszej PBI wraz z załącznikami.

W przypadku, gdy zaplanowane działania postępowania z ryzykiem rozszerzają zakres i podnoszą siłę i skuteczność zabezpieczeń, należy odpowiednio zmodyfikować rozwiązania organizacyjne i techniczne bezpieczeństwa (wytyczne, polityki, procedury) zawarte w części II Zapewnienie bezpieczeństwa niniejszej PBI.

Gestor SRP dokonuje akceptacji wyników szacowania ryzyka i wybranych sposobów postępowania z ryzykiem oraz akceptacji ryzyka.

Gestor SRP przekazuje **Właścicielowi SRP** oświadczenie o dokonanej analizie ryzyka wraz z informacją o ryzykach w formie Rejestru ryzyk, zgodnie z zapisami Metodyki oraz Plan postępowania z ryzykiem, o ile został ustanowiony jako odrębny dokument, a nie jako zapisy w Rejestrze ryzyk.

Wyniki procesu szacowania ryzyka zostają udokumentowane w arkuszu Rejestr ryzyk.

Rejestr ryzyk i Plan postępowania z ryzykiem, o ile został ustanowiony jako odrębny dokument, podlegają odpowiedniemu zaklasyfikowaniu i ochronie, zgodnie z zasadami określonymi w *Polityce klasyfikacji informacji SRP*, stanowiącej załącznik nr 2.9 do PBI.

Rejestr ryzyk i Plan postępowania z ryzykiem podlegają nadzorowaniu zgodnie z zasadami ustanowionymi w *Procedurze nadzoru nad dokumentacją bezpieczeństwa*, stanowiącą załącznik nr 1.7 do PBI.

3.2 Cele bezpieczeństwa informacji i planowanie ich osiągnięcia

Cele bezpieczeństwa są spójne z podstawowym celem Polityki Bezpieczeństwa Informacji zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa informacji przetwarzanych w systemie i samego SRP.

Wysoki poziom bezpieczeństwa jest osiąganym poprzez:

- zapewnienie adekwatnej poufności informacji autoryzowanym podmiotom (osobom, podmiotom lub procesom)
- zapewnienie pełnej integralności i zgodności danych ze stanem faktycznym
- zapewnienie wysokiej dostępności i użyteczności danych i usług SRP
- zapewnienie pełnej rozliczalności systemu w odniesieniu do osób, podmiotów i systemów
- zapewnienie pełnej niezaprzeczalności zdarzeń lub działań i ich sprawstwa
- zapewnienie pełnej identyfikowalności osób, podmiotów i systemów
- zapewnienie wysokiej niezawodności systemu.

Cele te realizowane są przez działania w zakresie:

- Polityk szczegółowych bezpieczeństwa informacji – poprzez *zapewnienie wytycznych i wsparcia dla działań na rzecz bezpieczeństwa informacji*, zgodnie z wymaganiami biznesowymi i prawnymi
- Organizacji bezpieczeństwa informacji – poprzez *ustanowienie struktury zarządzania* w celu nadzorowania funkcjonowania bezpieczeństwa informacji systemu; *zapewnienie bezpieczeństwa pracy zdalnej i stosowania urządzeń mobilnych*

- **Bezpieczeństwa zasobów ludzkich** – poprzez **uświadczenie pracowników i kontrahentów w zakresie ich obowiązków i odpowiedzialności odnośnie bezpieczeństwa informacji**; zapewnienie wymaganej weryfikacji osób zatrudnianych; zabezpieczenie interesów **właściciela systemu w trakcie zmiany lub zakończenia zatrudnienia**
- **Zarządzania aktywami** – poprzez **identyfikację aktywów i przypisanie odpowiedzialności w zakresie ich ochrony, określenie poziomu ochrony informacji**; zapobieganie nieuprawnionemu przetwarzaniu informacji zapisanych na **nośnikach**
- **Kontroli dostępu** – poprzez **ograniczenie dostępu do informacji i środków jej przetwarzania**; zapewnienie **uprawnionego dostępu użytkownikom** oraz zapobieganie nieuprawnionemu **dostępowi do systemów i usług**; zapobieganie nieuprawnionemu **dostępowi do systemów i aplikacji**; zapewnienie **rozliczalności użytkowników**
- **Kryptografii** – poprzez **zapewnienie właściwego i skutecznego wykorzystania kryptografii do ochrony poufności, autentyczności i integralności informacji**
- **Bezpieczeństwa fizycznego i środowiskowego** – poprzez **zapobieganie nieuprawnionemu fizycznemu dostępowi i szkodom**; zapobieganie **utracie, uszkodzeniu aktywów i ich integralności oraz zakłóceniom w funkcjonowaniu systemu**
- **Bezpiecznej eksploatacji** – poprzez **zapewnienie poprawnej i bezpiecznej eksploatacji środków przetwarzania informacji**; zapewnienie **ochrony przed szkodliwym oprogramowaniem**; **ochrona przed utratą danych**; rejestrowanie i gromadzenie **materiałów dowodowych**; zapewnienie **integralności systemów produkcyjnych**; zapobieganie wykorzystaniu **technicznych podatności**; **minimalizacja wpływu audytu na funkcjonowanie systemów**
- **Bezpieczeństwa komunikacji** – poprzez **zapewnienie ochrony informacji przesyłanych w sieciach i innych środkach przetwarzania**
- **Pozyskiwania, rozwoju i utrzymania systemów** – poprzez **zapewnienie, aby bezpieczeństwo informacji było uwzględniane w całym cyklu życia systemów**; zapewnienie **ochrony danych testowych**
- **Relacji z dostawcami** – poprzez **zapewnienie ochrony aktywów w relacjach z dostawcami**; **utrzymanie uzgodnionego poziomu bezpieczeństwa informacji i usług objętych umowami z dostawcami**
- **Zarządzania incydentami związanymi z bezpieczeństwem informacji** – poprzez **zapewnienie spójnego i skutecznego zarządzania incydentami związanymi z bezpieczeństwem informacji oraz informowanie o zdarzeniach i słabościach**
- **Bezpieczeństwa informacji w zarządzaniu ciągłością działania** – poprzez **uwzględnienie ciągłości bezpieczeństwa informacji w systemie zarządzania ciągłością działania**; zapewnienie **dostępności środków przetwarzania**
- **Zgodności z wymaganiami** – poprzez **unikanie naruszania przepisów prawa i innych uregulowań dotyczących bezpieczeństwa informacji**; zapewnienie **wdrożenia i stosowania zasad bezpieczeństwa informacji zgodnie z politykami organizacji i procedurami**

Realizacja w/w działań i celów prowadzona jest poprzez **wdrożenie właściwych i adekwatnych rozwiązań i działań organizacyjnych i technicznych określonych w części II Zapewnienie bezpieczeństwa** niniejszej PBI.

Stopień realizacji celów **bezpieczeństwa** podlega raportowaniu do **Gestora systemu SRP** w ramach realizacji procesu **przeglądu zarządzania** zdefiniowanego w pkt 6.3 poniżej.

4. Wsparcie

4.1 Zasoby

Właściciel SRP zapewnia niezbędne zasoby osobowe, finansowe i lokalowe dla ustanowienia i realizacji wdrożenia, utrzymywania i ciągłego doskonalenia postanowień niniejszej Polityki Bezpieczeństwa Informacji SRP w zakresie odpowiednim dla kompetencji ministra właściwego ds. informatyzacji.

Interesariusze SRP zapewniają niezbędne zasoby osobowe, finansowe i lokalowe dla realizacji wdrożenia, utrzymywania i ciągłego doskonalenia postanowień niniejszej Polityki Bezpieczeństwa Informacji SRP w zakresie odpowiednim dla zakresu oddziaływania i kompetencji każdego z interesariuszy.

4.2 Kompetencje

Właściciel SRP oraz każdy z interesariuszy SRP zapewniają odpowiednie kompetencje w zakresie bezpieczeństwa informacji SRP swoich pracowników, współpracowników i kontrahentów mających dostęp do danych, do systemu i jego dokumentacji technicznej i eksploatacyjnej, i realizujących funkcje związane z eksploatacją, utrzymaniem i rozwojem systemu.

Kompetencje w/w osób powinny być adekwatne do zakresów odpowiedzialności zdefiniowanych dla poszczególnych ról w systemie.

Niezbędne kompetencje poszczególnych ról w systemie zarządzania bezpieczeństwem informacji SRP dotyczą odpowiednio aspektów prawnych i organizacyjnych, technicznych i technologicznych, osobowych i fizycznych bezpieczeństwa.

Kompetencje rozumiane są jako wiedza, umiejętności i doświadczenie i osiągane są poprzez wykształcenie, szkolenia, staże, udział w seminariach, konferencjach, itp.

Dla zapewnienia odpowiednich kompetencji określany jest zakres niezbędnych kompetencji dla każdej z ról, prowadzone są w/w działania prowadzące do osiągnięcia tych kompetencji i okresowo dokonywana jest ocena posiadanych kompetencji.

Proces realizowany jest w trybie ciągłym przez właściwe komórki organizacyjne każdego z interesariuszy SRP.

Proces jest realizowany zgodnie z *Polityką bezpieczeństwa zasobów ludzkich SRP*, stanowiącą załącznik nr 2.3 do niniejszej PBI.

4.3 Uświadamianie

Właściciel SRP oraz każdy z interesariuszy SRP zapewniają właściwy poziom świadomości w zakresie bezpieczeństwa informacji SRP swoich pracowników, współpracowników i kontrahentów mających dostęp do danych, do systemu i jego dokumentacji technicznej i eksploatacyjnej, i realizujących funkcje związane z eksploatacją, utrzymaniem i rozwojem systemu. Świadomość w zakresie bezpieczeństwa w/w osób powinna być adekwatna do zakresów odpowiedzialności zdefiniowanych dla poszczególnych ról w systemie.

Osoby pełniące poszczególne role w systemie zarządzania bezpieczeństwem informacji SRP powinny być świadome:

- polityki bezpieczeństwa informacji, w tym celów i rozwiązań organizacyjnych i technicznych bezpieczeństwa,

- ich wkładu i oddziaływania na skuteczność PBI i poziom bezpieczeństwa systemu i przetwarzanych danych,
- konsekwencji niezachowania zgodności z wymogami niniejszej PBI.

Proces zapewnienia świadomości w zakresie bezpieczeństwa informacji SRP realizowany jest poprzez szkolenie wstępne przed rozpoczęciem pracy, czy współpracy i powtarzane cyklicznie, nie rzadziej niż co 2 lata, szkolenia okresowe oraz w trybie ciągłym poprzez podnoszenie kwestii bezpieczeństwa przez przełożonych i wzajemnie pomiędzy pracownikami interesariuszy w związku z realizacją zadań eksploatacji, utrzymania i rozwoju systemu.

Proces jest realizowany zgodnie z *Polityką bezpieczeństwa zasobów ludzkich, stanowiącą załącznik nr 2.3 do niniejszej PBI.*

4.4. Komunikacja

W systemie zarządzania bezpieczeństwem informacji SRP funkcjonuje proces komunikacji w zakresie bezpieczeństwa informacji SRP. Komunikacja ta jest prowadzona na poziomach **wewnętrznym** i **zewnętrznym** oraz **zarządczym** i **operacyjnym**.

Gestor SRP odpowiada za **prawidłowość** i **skuteczność** procesu komunikacji.

Komunikacja na poziomie **wewnętrznym** obejmuje **komunikację pomiędzy** ministerstwem **właściwym** ds. informatyzacji a podmiotami **bezpośrednio zaangażowanymi** w działania na rzecz systemu w **całym** jego cyklu życia (projektowanie, wytwarzanie, **eksploatację**, rozwój i wycofanie), tzn. ministerstwem **właściwym** ds. **wewnętrznych** i administracji i podmiotem **realizującym** zadania na rzecz ministra **właściwego** ds. informatyzacji oraz **wewnątrz** tych organizacji.

Komunikacja na poziomie **zewnętrznym** obejmuje **komunikację pomiędzy** ministerstwem **właściwym** ds. informatyzacji a interesariuszami SRP oraz **wewnątrz** tych organizacji.

Komunikacja na poziomie **zarządczym** nadzorowana jest przez **Właściciela SRP** lub w jego imieniu przez **Gestora systemu SRP** i obejmuje kwestie **dotyczące zarządzania bezpieczeństwem informacji SRP** i **związane** z tym raporty, analizy, plany, decyzje itp, zaadresowane w procesach i procedurach **zarządzania bezpieczeństwem informacji** niniejszej PBI.

Komunikacja na poziomie **operacyjnym** realizowana jest przez wszystkich interesariuszy i dotyczy wszelkich operacyjnych, **bieżących aspektów bezpieczeństwa** danych i systemu, w tym incydentów **bezpieczeństwa**, **związanych** z rozwojem, **eksploatacją** i utrzymaniem systemu.

Komunikacja obejmuje wszelkie kwestie **dotyczące**:

- **obowiązującej** Polityki **Bezpieczeństwa Informacji SRP** i celów **bezpieczeństwa**
- **obowiązujących rozwiązań** organizacyjnych i technicznych **bezpieczeństwa** - polityk **szczegółowych** i procedur **dotyczących bezpieczeństwa** informacji i systemu oraz ich zmian
- **obowiązujących wymagań** dotyczących **bezpieczeństwa** informacji i systemu, **wymagań** prawnych wobec systemu, **wymagań** funkcjonalnych i niefunkcjonalnych dla SRP
- zakresu operacyjnego **działania** interesariuszy i ich **odpowiedzialności** w zakresie **bezpieczeństwa**

- wyników szacowania ryzyka, planów postępowania z ryzykiem i stopnia ich realizacji
- stanu bezpieczeństwa systemu, stopnia spełniania wymagań dotyczących bezpieczeństwa, stopnia realizacji i skuteczności rozwiązań organizacyjnych i technicznych bezpieczeństwa, podejmowanych działań z tym związanych
- wyników audytów wewnętrznych bezpieczeństwa i realizacji zaleceń poaudytowych
- wszelkich odstępstw, niezgodności, incydentów i prób naruszenia bezpieczeństwa, i podejmowanych w związku z tym działań i ich statusu
- planowanych, projektowanych i realizowanych zmian, przebudowy i rozbudowy SRP, i ich wpływu na bezpieczeństwo danych i systemu
- inne kwestie uznane za ważne dla bezpieczeństwa informacji i systemu.

Komunikacja dotycząca bezpieczeństwa informacji SRP odbywa się z zachowaniem zasad bezpieczeństwa, tj.: poufności, dostępności, integralności, rozliczalności, niezaprzeczalności, niezawodności, o ile jest to możliwe dla danego, stosowanego medium komunikacyjnego.

Komunikacja realizowana jest poprzez:

- poprzez uzgodnione i zatwierdzone kanały komunikacji – pocztę elektroniczną, systemy informatyczne tj. ITSM, platformę internetową, nośniki danych, dedykowane łącze VPN, komunikację bezpośrednią, korespondencję papierową
- z zastosowaniem środków zabezpieczających takich jak szyfrowanie, anonimizacja, pseudonimizacja danych, o ile jest to możliwe dla danego, stosowanego medium komunikacyjnego
- w ramach uprawnionych grup osób zainteresowanych, bezpośrednio do właściwych adresatów
- z zachowaniem jednoznacznie zdefiniowanej ścieżki akceptacji podejmowanych działań, wynikającej ze zwierzchności hierarchicznej ról
- wg zasady wiedzy uzasadnionej, oznaczającej dostęp do wiedzy ograniczony wyłącznie do zagadnień koniecznych do realizacji powierzonych zadań
- w rygorze czasowym i terminowym wynikającym z regulacji prawnych oraz uzgodnionego trybu operacyjnego
- z zachowaniem trybu pełnego dokumentowania działań i decyzji.

Szczegóły dotyczące przedmiotu, formy i uczestników komunikacji określają każda z poszczególnych procesów, procedur i polityk niniejszej PBI, we właściwym dla siebie kontekście i zakresie.

Zasady bezpiecznej komunikacji określone są w części II PBI oraz w *Procedurze komunikacji w zakresie bezpieczeństwa SRP*, stanowiącej załącznik nr 1.7 do PBI i w *Polityce przesyłania informacji SRP*, stanowiącej załącznik nr 2.21 do PBI.

Proces komunikacji dotyczącej bezpieczeństwa informacji SRP podlega okresowej, minimum corocznej, weryfikacji i w razie takiej potrzeby - aktualizacji.

Wszelkie zmiany w procesie komunikacji dotyczącej bezpieczeństwa informacji i systemu wymagają niezwłocznego poinformowania wszystkich interesariuszy i zapewnienia zaznajomienia się z wprowadzonymi zmianami.

4.5 Udokumentowane informacje

Gestor SRP zapewnia właściwy nadzór na Polityką Bezpieczeństwa Informacji i związanymi z nią dokumentami, stanowiącymi dokumentację bezpieczeństwa.

Dokumentację bezpieczeństwa stanowią dokumenty w formie papierowej i elektronicznej oraz zapisy w systemach informatycznych.

Dokumentację bezpieczeństwa stanowią między innymi:

- Polityka Bezpieczeństwem Informacji SRP, wraz z załączonymi politykami szczegółowymi i procedurami stanowiącymi integralną część PBI
- Wykazy, rejestry i zestawienia ustanowione niniejszą Polityką Bezpieczeństwa Informacji, stanowiące załączniki do niej tj. np. Wykaz wymagań prawnych, Wykaz interesariuszy, Wykaz ról i odpowiedzialności i inne w razie ich późniejszego załączania
- Polityka zarządzania ryzykiem - Rejestry ryzyk, Plany postępowania z ryzykiem, o ile nie zostały zawarte w Rejestrze ryzyk
- Dokumentacja audytu wewnętrznego bezpieczeństwa – programy, plany audytu, raporty z audytów i zalecenia poaudytowe
- Dokumentacja przeglądu zarządzania – dokumentacja danych wejściowych na przegląd zarządzania, raporty z przeglądów zarządzania, zgodnie z punktem 6.3 PBI poniżej
- Dokumentacja operacyjnego monitorowania zdarzeń w systemie, związanych z przetwarzaniem danych
- Dokumentacja dotycząca zgłoszenia i obsługi incydentów bezpieczeństwa
- Raporty z testów bezpieczeństwa wraz z rekomendacjami
- Dokumentacja dotycząca projektowania, analizy, wytwarzania, eksploatacji, rozwoju, zmiany i wycofania systemu w części związanej z bezpieczeństwem informacji SRP

Dokumentację bezpieczeństwa stanowią również inne dokumenty i zapisy, o ile dotyczą bezpieczeństwa informacji SRP. Spis dokumentów wchodzących w skład niniejszej polityki został określony w dokumencie *Wykaz załączników do Polityki Bezpieczeństwa Informacji SRP*, załączniku nr 1 do niniejszej polityki.

Polityka Bezpieczeństwa Informacji oraz związana z nią dokumentacja bezpieczeństwa podlegają nadzorowi w celu zapewnienia ich:

- przydatności i adekwatności
- użyteczności i dostępności
- poufności, integralności
- uniemożliwieniem niewłaściwego użycia.

Nadzór nad dokumentacją jest realizowany poprzez zapewnienie odpowiednich dla charakteru SRP sposobów postępowania oraz uprawnień i odpowiedzialności obejmujących:

- opracowywanie, aktualizowanie i zatwierdzanie
- dystrybucję, dostęp, wyszukiwanie i wykorzystywanie
- przechowywanie i zabezpieczanie
- nadzorowanie zmian
- likwidację.

Zasady realizacji nadzoru nad dokumentacją bezpieczeństwa informacji SRP udokumentowane są w *Procedurze nadzoru nad dokumentacją bezpieczeństwa SRP*, stanowiącej załącznik nr 1.7 do niniejszej PBI oraz w *Wykazie osób/stanowisk odpowiedzialnych za opracowanie, przegląd, ocenę i udostępnianie polityk bezpieczeństwa informacji w systemie*, stanowiącym załącznik nr 2.1 do niniejszej PBI.

5. Wdrożenie i funkcjonowanie

Właściciel SRP zatwierdza i wdraża niniejszą Politykę Bezpieczeństwa Informacji SRP, stosując właściwy tryb administracyjny – zarządzenie ministra.

Zarządzenie **Właściciela SRP**, wprowadzające postanowienia niniejszej PBI, wskazuje okres przejściowy do dnia jej obowiązywania.

Każdy z interesariuszy SRP jest zobowiązany do stosowania postanowień niniejszej Polityki oraz do zapewnienia jej znajomości i stosowania przez każdego pracownika, współpracownika i kontrahenta mającego dostęp do danych, do systemu i jego dokumentacji technicznej i eksploatacyjnej, i realizujących funkcje związane z eksploatacją, utrzymaniem i rozwojem systemu.

Każdy z interesariuszy jest zobowiązany do wdrożenia postanowień niniejszej PBI poprzez adekwatne dostosowanie wszelkich rozwiązań technicznych i organizacyjnych, działań, procesów oraz wprowadzenie stosownych regulacji wewnętrznych na dzień jej obowiązywania.

Niewywiązywanie się z realizacji postanowień niniejszej Polityki Bezpieczeństwa Informacji przez interesariuszy oraz ich pracowników, współpracowników i kontrahentów powoduje adekwatne sankcje, możliwe do zastosowania przez ministra właściwego ds. informatyzacji, jak np. czasowe lub stałe odebranie uprawnień dostępu do systemu oraz możliwe do zastosowania przez danego interesariusza, jako pracodawcę, adekwatne sankcje, zgodne z przepisami prawa pracy.

6. Ocena wyników

6.1 Monitorowanie, pomiary, analiza i ocena

Status wdrożenia niniejszej Polityki Bezpieczeństwa Informacji oraz stan i skuteczność wdrożonych rozwiązań organizacyjnych i technicznych bezpieczeństwa dla SRP przez każdego z interesariuszy podlega monitorowaniu, pomiarom, analizie i ocenie przez **Właściciela SRP**.

Właściciel SRP korzysta z uprawnień kontrolnych nadanych mu na mocy ustawy o ewidencji ludności i ustawy o dowodach osobistych

W imieniu **Właściciela SRP** funkcję nadzoru nad procesem sprawuje **Gestor SRP**.

Procesom monitorowania, pomiaru, analizy i oceny podlegają m.in.:

- stopień osiągnięcia ustalonego poziomu bezpieczeństwa
- stopień osiągnięcia ustalonych celów bezpieczeństwa
- poziom ryzyka i stopień jego mitygacji
- występowanie, skala, zakres oddziaływania i skutki incydentów bezpieczeństwa i niezgodności realizacji rozwiązań organizacyjnych i technicznych bezpieczeństwa względem postanowień niniejszej PBI

- stopień i poziom wdrożenia i realizacji rozwiązań organizacyjnych i technicznych bezpieczeństwa u każdego z interesariuszy SRP.

Procesy monitorowania, pomiaru, analizy i oceny realizowane są na poziomach zarządczym i operacyjnym.

Procesy monitorowania, pomiaru, analizy i oceny na poziomie zarządczym realizowane są cyklicznie dla zapewnienia niezbędnego zasobu informacji, właściwej oceny i podejmowania decyzji odnośnie skuteczności wdrożenia niniejszej PBI. W zakresie tych działań realizowane są audyty wewnętrzne i przeglądy zarządzania bezpieczeństwem informacji SRP opisane w pkt 6.2 i 6.3 poniżej.

Procesy monitorowania, pomiaru, analizy i oceny na poziomie operacyjnych realizowane są w trybie ciągłym dla zapewnienia bieżących informacji, właściwej oceny, podejmowania decyzji i działań odnośnie funkcjonowania systemu. Bieżące działania w tym zakresie to np. analiza incydentów, ocena skuteczności obsługi incydentów bezpieczeństwa, analiza niezgodności realizacji rozwiązań organizacyjnych i technicznych bezpieczeństwa i dokonywania ich usprawnień.

Wyniki monitorowania, pomiaru, analizy i oceny podlegają udokumentowaniu (w formie papierowej i/lub elektronicznej) i nadzorowaniu zgodnie z *Procedurą nadzoru nad dokumentacją bezpieczeństwa SRP*, stanowiącą załącznik nr 1.7 do niniejszej PBI.

Udokumentowane wyniki monitorowania, pomiaru, analizy i oceny podlegają odpowiedniemu zaklasyfikowaniu i ochronie, zgodnie z zasadami określonymi w *Polityce klasyfikacji informacji SRP*, stanowiącej załącznik nr 2.9 do PBI.

6.2 Audyt wewnętrzny

Gestor SRP zapewnia realizację audytów bezpieczeństwa informacji SRP.

Audyt bezpieczeństwa ma na celu ocenę zgodności i dostarczenie informacji, czy Polityka Bezpieczeństwa Informacji jest adekwatna do konieczności zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa SRP i informacji w nim przetwarzanych, wynikającego m.in. z przepisów prawa i niniejszej PBI oraz, czy postanowienia niniejszej Polityki dotyczące rozwiązań organizacyjnych i technicznych bezpieczeństwa są skutecznie wdrożone i utrzymywane.

Audyt wewnętrzny bezpieczeństwa SRP realizowany jest przez każdego z interesariuszy mającego interakcje z SRP i oddziałującego na niego, włącznie z ministerstwem właściwym ds. informatyzacji, w obszarze (zakresie) ich interakcji z systemem i oddziaływania na niego (eksploatacji, rozwoju, utrzymania).

Audyt wewnętrzny bezpieczeństwa SRP prowadzony jest w sposób cykliczny i planowy, zgodnie z wewnętrznymi regulacjami (regulaminami, procedurami) interesariuszy w zakresie audytu wewnętrznego, z uwzględnieniem tego, że kryterium audytu jest niniejsza PBI i jej postanowienia, a zakres audytu obejmuje kwestie bezpieczeństwa SRP i danych w nim przetwarzanych oraz, że:

- w ministerstwie właściwym ds. informatyzacji i w podmiocie realizującym działania w zakresie rozwoju i utrzymania systemu na rzecz Właściciela SRP audyt realizowany jest corocznie w zakresie wszystkich postanowień niniejszej PBI
- w podmiocie realizującym działania w zakresie rozwoju i utrzymania SRP na rzecz Właściciela SRP audyt realizowany jest corocznie w zakresie bezpieczeństwa technicznego i zgodności technicznej SRP oraz z związku wdrażaniem zmian rozwojowych w systemie

- w instytucjach korzystających z SRP audyt realizowany jest corocznie w zakresie wybranych postanowień PBI, adekwatnych do zakresu ich interakcji z systemem, np. Polityki bezpieczeństwa stacji roboczych, zarządzania uprawnieniami, bezpieczeństwa fizycznego i osobowego.

Właściciel SRP, na mocy zapisów ustawy o ewidencji ludności i ustawy o dowodach osobistych, prowadzi audyty bezpieczeństwa u interesariuszy w celu sprawowania nadzoru i kontroli nad bezpieczeństwem SRP i przetwarzanych danych. **Gestor SRP** ustala odsetek interesariuszy, którzy zostaną poddani audytowi w danym roku.

Audyty realizowane przez **Właściciela SRP** są niezależne od audytów realizowanych przez każdego z interesariuszy.

Kierownictwo jednostek organizacyjnych interesariuszy systemu zapewnia niezależność, obiektywność i bezstronność procesu audytu oraz adekwatną ochronę wyników audytu.

Wyniki audytu podlegają odpowiedniemu zaklasyfikowaniu i ochronie, zgodnie z zasadami określonymi w *Polityce klasyfikacji informacji SRP*, stanowiącej załącznik nr 2.9 do PBI.

Wyniki audytu są udokumentowane w postaci Raportu z audytu i zawierają opis i ocenę zgodności stanu zastanego z postanowieniami niniejszej PBI oraz zalecenia w zakresie osiągnięcia pełnej zgodności z postanowieniami niniejszej PBI. Wyartykułowane w Raporcie z audytu zalecenia mają charakter wiążący dla audytowanego podmiotu.

Niewywiązywanie się z realizacji zaleceń powoduje adekwatne sankcje wobec interesariuszy i ich pracowników, możliwe do zastosowania odpowiednio przez ministra właściwego ds. informatyzacji lub interesariusza.

Raport z audytu podlega nadzorowaniu zgodnie z zasadami ustanowionymi w *Procedurze nadzoru nad dokumentacją bezpieczeństwa SRP*, stanowiącą załącznik nr 1.7 do PBI.

6.3 Przegląd zarządzania bezpieczeństwem informacji

Gestor SRP zapewnia realizację przeglądów zarządzania bezpieczeństwem informacji SRP.

Przegląd zarządzania bezpieczeństwem informacji SRP (Przegląd zarządzania) ma na celu zapewnienie stałej przydatności, adekwatności i skuteczności Polityki Bezpieczeństwa Informacji w zakresie zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa SRP i danych w nim przetwarzanych.

Przegląd zarządzania jest działaniem zarządczym, cyklicznym, polegającym na zebraniu danych dotyczących stanu i poziomu bezpieczeństwa informacji i systemu oraz skuteczności ustanowionych i wdrożonych rozwiązań organizacyjnych i technicznych bezpieczeństwa, ocenie na ich podstawie luk, niezgodności i potrzeb oraz podjęciu decyzji, co do realizacji niezbędnych działań dla zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa SRP i przetwarzanych w nim danych oraz ciągłego doskonalenia PBI.

Przegląd zarządzania bezpieczeństwem informacji SRP realizowany jest przez ministra właściwego ds. informatyzacji cyklicznie, w trybie rocznym, w pierwszym kwartale danego roku.

Udział w przeglądzie zarządzania bezpieczeństwem informacji biorą:

- **Właściciel SRP** lub jego przedstawiciel

- Minister właściwy ds. wewnętrznych i administracji lub jego przedstawiciel
- **Gestor SRP**
- Kierownictwo oraz kluczowe osoby funkcyjne komórek istotnych dla bezpieczeństwa informacji SRP ministerstwa właściwego ds. informatyzacji
- Inspektor Ochrony Danych (IOD) w ministerstwie właściwym ds. informatyzacji
- Pełnomocnik ds. ochrony cyberprzestrzeni w ministerstwie właściwym ds. informatyzacji
- Kierownik jednostki podmiotu realizującego zadania na rzecz ministerstwa właściwego ds. informatyzacji w zakresie rozwoju i utrzymania SRP
- Kierownictwo oraz kluczowe osoby funkcyjne komórek istotnych dla bezpieczeństwa informacji i SRP podmiotu realizującego zadania na rzecz ministerstwa właściwego ds. informatyzacji

Przegląd zarządzania bezpieczeństwem informacji powinien uwzględniać dane wejściowe, poddawane analizie i ocenie:

- czynniki zewnętrzne i wewnętrzne kontekstu funkcjonowania SRP istotne dla jego bezpieczeństwa i ich zmiany
- status i stan działań podjętych w następstwie wcześniejszych przeglądów zarządzania bezpieczeństwem
- stopień osiągnięcia ustalonego poziomu bezpieczeństwa
- stopień osiągnięcia ustalonych celów bezpieczeństwa
- skuteczność niniejszej Polityki Bezpieczeństwa Informacji
- skuteczność wdrożenia rozwiązań organizacyjnych i technicznych bezpieczeństwa oraz potrzeby ich aktualizacji
- występowanie, skalę, zakres oddziaływania i skutki incydentów bezpieczeństwa i niezgodności realizacji rozwiązań organizacyjnych i technicznych bezpieczeństwa
- stopień i poziom wdrożenia i realizacji rozwiązań organizacyjnych i technicznych bezpieczeństwa u wszystkich interesariuszy systemu
- wyniki audytów bezpieczeństwa i stopień realizacji zaleceń autowych
- wyniki szacowania ryzyka i stopień realizacji decyzji, co do postępowania z ryzykiem
- informacje od interesariuszy
- stan prawny i zmiany wymagań prawnych.

Wynikiem przeglądu zarządzania bezpieczeństwem informacji są decyzje i działania związane zapewnieniem wysokiego poziomu bezpieczeństwa informacji SRP odnośnie postanowień niniejszej PBI, zmiany lub zwiększenia skuteczności rozwiązań organizacyjnych i technicznych bezpieczeństwa, zapewnienia adekwatnych zasobów osobowych i technicznych oraz decyzje i działania dotyczące ciągłego doskonalenia i zmian systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji ustanowionego niniejszą Polityką Bezpieczeństwa Informacji.

Wyniki przeglądu zarządzania bezpieczeństwem informacji są udokumentowane w postaci Raportu z przeglądu zarządzania bezpieczeństwem. Decyzje podjęte podczas przeglądu zarządzania i wyartykułowane w Raporcie z przeglądu zarządzania bezpieczeństwem mają charakter wiążący.

Raport z przeglądu zarządzania bezpieczeństwem informacji podlega nadzorowaniu zgodnie z zasadami ustanowionymi w *Procedurze nadzoru nad dokumentacją bezpieczeństwa SRP*, stanowiącą załącznik nr 1.7 do PBI.

Raport z przeglądu zarządzania bezpieczeństwem informacji podlega odpowiedniemu zaklasyfikowaniu i ochronie, zgodnie z zasadami określonymi w *Polityce klasyfikacji informacji SRP*, stanowiącej załącznik nr 2.9 do PBI.

7. Doskonalenie

7.1 Odstępstwa, niezgodności, incydenty i działania korygujące

Zapewnienie właściwego nadzorowania i procesowania odstępstw, niezgodności, incydentów i działań korygujących jest kluczowe dla zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa SRP.

Gestor SRP odpowiada za właściwe i efektywne nadzorowanie i procesowanie odstępstw, niezgodności, incydentów i działań korygujących.

Nadzorowanie incydentów

W ramach obsługi incydentów procedowane są zdarzenia i działania niezgodne z postanowieniami niniejszej PBI ZIR, wpływające negatywnie na stan bezpieczeństwa informacji i SRP.

Działania te realizowane są zgodnie z zasadami określonymi w punkcie Zarządzanie incydentami związanymi z bezpieczeństwem informacji, części II niniejszej PBI Zapewnienie bezpieczeństwa oraz ustanowionymi procedurami:

- *Procedura zgłaszania incydentów związanych z bezpieczeństwem informacji SRP,*
- *Procedura reakcji na incydenty związane z bezpieczeństwem informacji SRP*

stanowiącymi odpowiednio załączniki nr 2.28 i 2.27 do niniejszej PBI.

Nadzorowanie odstępstw

Proces nadzorowania odstępstw zwiększa bezpieczeństwo informacji poprzez zapobieganie wykonywaniu nieuzasadnionych zmian technicznych, czy architektonicznych w SRP oraz zmian sposobu realizacji zadań i procesów rozwoju, eksploatacji lub utrzymania SRP. Zapewnia nadzór nad wszelkimi zaakceptowanymi zmianami, czy modyfikacjami wprowadzanymi, jako odstępstwa od ustanowionych zasad i reguł w PBI SRP oraz wprowadza określone reguły w zakresie komunikacji oraz odpowiednią ścieżkę akceptacji.

Odstępstwo jest czasowym, jednorazowym bądź powtarzalnym, działaniem lub rozwiązaniem technicznym dotyczącym rozwoju, eksploatacji lub utrzymania SRP, które nie jest zgodne z postanowieniami PBI, zwiększającym podatność SRP na materializację zagrożeń dla bezpieczeństwa danych i SRP, a którego realizacja jest uzasadniona interesem wyższej wagi i na które została wydana zgoda Właściciela SRP. Odstępstwo jest kontrolowanym „obejściem” standardowych, zatwierdzonych rozwiązań organizacyjnych lub technicznych bezpieczeństwa.

Odstępstwa powinny dopuszczane w sposób przemyślany i ograniczone tylko do odstępstw koniecznych i być ściśle nadzorowane.

Wszelkie odstępstwa i wyjątki od zasad określonych w PBI mogą mieć istotny wpływ na poziom bezpieczeństwa, a jednocześnie mogą pozytywnie wpływać na elastyczność i efektywność zarządzania bezpieczeństwem, dlatego ich stosowanie zostało przewidziane w niniejszej PBI w odniesieniu do procesów, polityk i procedur.

Odstępstwa procedowane i dokumentowane są w systemie ITSM utrzymywanym przez podmiot realizujący zadania na rzecz ministra właściwego ds. informatyzacji w zakresie rozwoju i utrzymania SRP.

Procedowanie odstępstwa odbywa się w sposób spójny i zgodny z *Procedurą zarządzania zmianą SRP*, stanowiącą załącznik 1.5 do PBI.

Nadzorowanie niezgodności

Niezgodność jest działaniem lub rozwiązaniem technicznym w zakresie rozwoju, eksploatacji lub utrzymania SRP, które nie jest zgodne z postanowieniami PBI i zatwierdzonymi rozwiązaniami technicznymi bezpieczeństwa, które zostały wprowadzone bez uzyskania stosownej zgody.

Niezgodności zwiększają podatność SRP na materializację zagrożeń dla bezpieczeństwa danych i SRP, i same stanowią takie zagrożenia, dlatego wymagają objęcia nadzorem.

Proces nadzorowania niezgodności zwiększa bezpieczeństwo informacji poprzez:

- identyfikację niezgodności, ich charakteru, zakresu, sposobu i zasięgu oddziaływania, wywoływanych skutków
- podejmowanie właściwych działań zabezpieczających sytuację, czy stan techniczny, zapobiegających działaniu w niewłaściwy, niezgodny z PBI działaniami lub wykorzystywaniu, stosowaniu niewłaściwych, niezgodnych z PBI rozwiązań technicznych
- usuwanie stanu organizacyjnego i technicznego niezgodnego ze stanem właściwym, określonym w PBI oraz dokumentacją technicznej systemu, skorygowanie niezgodnego zabezpieczenia lub działania do stanu określonego w PBI.
- zapobieganie wykonywaniu nieuzasadnionych zmian technicznych, czy architektonicznych w SRP oraz zmian sposobu realizacji zadań i procesów rozwoju, eksploatacji lub utrzymania SRP.
- monitorowanie i zarządzanie następstwami niezgodności
- poinformowanie właściwej komórki ds. bezpieczeństwa w jednostkach interesariuszy, stosownie do posiadanego zakresu uprawnień i kompetencji

Wymienione wyżej działania realizowane są przez odpowiednie role w strukturach interesariuszy SRP. Role zaangażowane w obsługę odstępstw i niezgodności na poziomie **Właściciela SRP** to **Gestor SRP**, kierownictwo i zespoły komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za rozwój, eksploatację i utrzymanie SRP, IOD, ABSI, PBC. **Gestor SRP** jest odpowiedzialny za nadzorowanie niezgodności i decydowanie, co do sposobu jej rozwiązania.

Role zaangażowane w obsługę odstępstw i niezgodności w ministerstwie właściwym ds. wewnętrznych to kierownictwo i zespoły komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za rozwój, eksploatację i utrzymanie lokalizacji centrów przetwarzania i infrastruktury teleinformatycznej SRP, kierownictwo

i zespoły komórki bezpieczeństwa, IOD, PBC. Rola odpowiedzialna za nadzorowanie niezgodności pozostaje upoważniona przez **Gestora SRP**.

Role zaangażowane w obsługę odstępstw i niezgodności w podmiocie realizującym zadania na rzecz ministra właściwego ds. informatyzacji to kierownictwo i zespoły komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za rozwój, eksploatację i utrzymanie SRP, kierownictwo i zespoły komórki bezpieczeństwa, IOD), PBC. . Rola odpowiedzialna za nadzorowanie niezgodności pozostaje upoważniona przez **Gestora SRP**.

Niezgodności procedowane i dokumentowane są w systemie ITSM utrzymywanym przez podmiot realizujący zadania na rzecz ministra właściwego ds. informatyzacji w zakresie rozwoju i utrzymania SRP.

Nadzorowanie działań korygujących

Działania korygujące to działania mające na celu niedopuszczenie do powtórnego wystąpienia zaistniałych odstępstw, niezgodności i incydentów.

Działania korygujące zwiększają odporność i zmniejszają podatności SRP na materializację zagrożeń dla bezpieczeństwa danych i SRP, i stanowią działania przeciwdziałające zagrożeniom. Działania korygujące wymagają objęcia nadzorem.

Działania korygujące realizowane są na poziomie właściciela SRP – ministra właściwego ds. informatyzacji. **Gestor SRP** odpowiedzialny jest za skuteczne prowadzenie działań korygujących.

W ramach działań korygujących realizowany jest proces:

- oceny zaistniałych odstępstw, niezgodności i incydentów,
- identyfikacji ich przyczyn,
- wdrożenia działań eliminujących te przyczyny, tak aby odstępstwa, niezgodności, czy incydenty nie występowały ponownie.

Wymienione wyżej działania realizowane są przez odpowiednie role w strukturach interesariuszy SRP. Role zaangażowane w obsługę działań korygujących na poziomie właściciela SRP – ministra właściwego ds. informatyzacji to **Gestor SRP**, kierownictwo i zespoły komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za rozwój, eksploatację i utrzymanie SRP, IOD, ABSI, PBC. **Gestor SRP** jest odpowiedzialny za nadzorowanie działań korygujących i decydowanie, co do charakteru podejmowanych działań.

Role zaangażowane w obsługę działań korygujących w ministerstwie właściwym ds. wewnętrznych to kierownictwo i zespoły komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za rozwój, eksploatację i utrzymanie lokalizacji centrów przetwarzania i infrastruktury teleinformatycznej SRP, kierownictwo i zespoły komórki bezpieczeństwa, IOD, PBC. Rola odpowiedzialna za nadzorowanie niezgodności pozostaje upoważniona przez **Gestora SRP**.

Role zaangażowane w obsługę działań korygujących w podmiocie realizującym zadania na rzecz ministra właściwego ds. informatyzacji to kierownictwo i zespoły komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za rozwój, eksploatację i utrzymanie SRP, kierownictwo i zespoły komórki bezpieczeństwa, IOD, PBC. Rola odpowiedzialna za nadzorowanie niezgodności pozostaje upoważniona przez **Gestora SRP**.

Działania korygujące procedowane i dokumentowane są w systemie ITSM utrzymywanym przez podmiot realizujący zadania na rzecz ministra właściwego ds. informatyzacji w zakresie rozwoju i utrzymania SRP.

Procesy obsługi odstępstw, niezgodności i działań korygujących realizowane są zgodnie z *Procedurą nadzorowania odstępstw, niezgodności i działań korygujących SRP*, stanowiącą załącznik nr 1.8 do niniejszej PBI.

Wszelkie informacje dotyczące odstępstw, niezgodności, incydentów bezpieczeństwa i działań korygujących podlegają udokumentowaniu odpowiednio w Rejestrze odstępstw, Rejestrze niezgodności, Rejestrze incydentów, Rejestrze działań korygujących (w formie papierowej i/lub elektronicznej) i nadzorowaniu zgodnie z zasadami ustanowionymi w *Procedurze nadzoru nad dokumentacją bezpieczeństwa SRP*, stanowiącej załącznik nr 1.7 do PBI.

Informacje dotyczące częstości, zakresu, skutków i przyczyn odstępstw i niezgodności oraz podjętych działań korygujących i ich skuteczności podlegają okresowej komunikacji do Gestora SRP, zgodnie z wytycznymi *Procedury komunikacji w zakresie bezpieczeństwa SRP*, stanowiącej załącznik nr 1.6 do PBI, w tym przynajmniej raz w roku w ramach realizowanego przeglądu zarządzania bezpieczeństwem informacji, o którym mowa w punkcie 6.3 PBI powyżej.

Informacje w/w podlegają odpowiedniemu zaklasyfikowaniu i ochronie, zgodnie z zasadami określonymi w Polityce klasyfikacji informacji, stanowiącej załącznik nr 2.9 do PBI.

7.2 Ciągłe doskonalenie

Polityka Bezpieczeństwa Informacji i ustanowione jej postanowieniami rozwiązania organizacyjne i techniczne bezpieczeństwa podlegają ciągłemu doskonaleniu w odniesieniu do jej przydatności, adekwatności i skuteczności w osiąganiu i zapewnianiu wysokiego poziomu bezpieczeństwa.

Ciągłe doskonalenie prowadzi się w odniesieniu do ustanowionego celu zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa i celów szczegółowych z cyklicznym zastosowaniem procesów zarządzania ryzykiem, wdrażania rozwiązań, monitorowania, pomiaru, analizy i oceny, audytu wewnętrznego, przeglądu zarządzania i działań korygujących zgodnie z zasadami opisanymi powyżej w treści niniejszej PBI.

Inicjatywy doskonalące postanowienia niniejszej PBI oraz funkcjonujące rozwiązania organizacyjne i techniczne wdrażane są w trybie zarządzania zmianą.

Cz. II Zapewnienie bezpieczeństwa – Zabezpieczenia

Lp.	Wymaganie ISO 27001	Implementacja w Systemie	Dokument szczegółowy
A.5. Polityki Bezpieczeństwa			
A.5.1 Kierunki bezpieczeństwa informacji określone przez kierownictwo			
1	(A5.1.1) Polityki bezpieczeństwa informacji.	<p>Dokument główny Polityki Bezpieczeństwa Informacji Systemu Rejestrów Państwowych (PBI SRP), polityki niższego poziomu oraz wymagane procedury i instrukcje dotyczące bezpieczeństwa informacji w systemie zwane razem politykami bezpieczeństwa informacji, a także ich aktualizacje zatwierdza minister właściwy do spraw informatyzacji lub wyznaczona przez niego osoba, a następnie dokumenty udostępniane są w całości lub części uprawnionym pracownikom, interesariuszom, a także gdy jest to wymagane osobom/podmiotom świadczącym usługi w systemie. Za udostępnianie treści dokumentów oraz sporządzanie wyciągów odpowiedzialny jest właściciel biznesowy systemu, który może przekazać zadania z tym związane innej osobie. W załączniku do niniejszego dokumentu ujęty jest „Wykaz osób/stanowisk odpowiedzialnych za opracowanie, przegląd, ocenę i udostępnianie polityk bezpieczeństwa informacji w systemie”.</p>	<p>Załącznik nr 2.1 Wykaz osób/stanowisk odpowiedzialnych za opracowanie, przegląd, ocenę i udostępnianie polityk bezpieczeństwa informacji w systemie SRP.</p>

2	(A5.1.2) Przegląd polityk bezpieczeństwa informacji.	<p>Polityki poddawane są regularnym przeglądom nie rzadziej niż raz do roku oraz zawsze, gdy wystąpi istotne zmiany w obszarach ich oddziaływania, przy czym przegląd ten powinien obejmować: ocenę możliwości udoskonalenia polityk w systemie oraz podejścia do zarządzania bezpieczeństwem informacji z uwzględnieniem zmian prawnych, organizacyjnych, technicznych oraz warunków biznesowych. Za proces ten odpowiedzialny jest jednoznacznie przypisany właściciel o zatwierdzonej odpowiedzialności. W załączniku do niniejszego dokumentu ujęty jest Wykaz osób/stanowisk odpowiedzialnych za opracowanie, przegląd i ocenę polityk bezpieczeństwa informacji w systemie.</p>	<p>Załącznik nr 2.1 Wykaz osób/stanowisk odpowiedzialnych za opracowanie, przegląd, ocenę i udostępnianie polityk bezpieczeństwa informacji w systemie SRP.</p>
A.6. Organizacja bezpieczeństwa informacji			
A.6.1 Organizacja wewnętrzna			
3	(A6.1.1) Role i odpowiedzialność za bezpieczeństwo informacji.	<p>Za bezpieczeństwo informacji, ochronę poszczególnych aktywów i realizację określonych procesów bezpieczeństwa informacji odpowiedzialną wyznaczone formalnie osoby. Osoby te mogą przekazywać zadania związane z bezpieczeństwem, jednak pozostają za nie odpowiedzialne. W załączniku do niniejszego dokumentu znajduje się Wykaz osób/stanowisk odpowiedzialnych za ochronę poszczególnych aktywów i realizację określonych procesów bezpieczeństwa informacji oraz obowiązków w zakresie zarządzania</p>	<p>Załącznik nr 2.2 Wykaz aktywów systemu i określonych procesów bezpieczeństwa informacji oraz osób/stanowisk odpowiedzialnych za ich ochronę i realizację obowiązków w zakresie zarządzania ryzykiem SRP.</p>

4	<p>(A6.1.2) Rozdzielanie obowiązków.</p>	<p>ryzykiem.</p> <p>Gdy jest to możliwe, obowiązki i odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo informacji pozostające w konflikcie są rozdzielane w celu zredukowania ryzyka niewłaściwego (umyślnego lub nieumyślnego) użycia aktywów. Oznacza to, że w ramach tego samego procesu w systemie pojedyncza osoba nie powinna realizować ról wzajemnie od siebie zależnych, np. w procesie nadawania uprawnień osoba wnioskująca o dostęp nie może być jednocześnie osobą decydującą o nadaniu uprawnień. W tym celu w systemie zapewniona jest rozliczalność działań związanych z dostępem do aktywów, ich modyfikacji i korzystania. Do redukcji ryzyka niewłaściwego użycia aktywów w systemie wykorzystywane są również dodatkowe zabezpieczenia w postaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • monitorowania aktywności, • analizy logów, • nadzoru kierownictwa. 	<p>Załącznik nr 1.3 Wykaz ról i odpowiedzialności SRP.</p>
5	<p>(A6.1.3) Kontakty z organami władzy.</p>	<p>W zakresie bezpieczeństwa informacji są utrzymywane kontakty z organami władzy, a także organami regulacyjnymi i normalizacyjnymi. Kontakty takie określa m.in. <i>Procedura reakcji na incydenty związane z bezpieczeństwem informacji SRP</i>.</p>	<p>Załącznik nr 2.27 Procedura reakcji na incydenty związane z bezpieczeństwem informacji SRP</p>
6	<p>(A6.1.4) Kontakty z grupami</p>	<p>Osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo informacji w systemie utrzymują kontakty z uznanymi specjalistami w</p>	<p>Załącznik nr 2.3 Polityka bezpieczeństwa zasobów ludzkich SRP</p>

	zainteresowanych specjalistów.	<p>tym obszarze, jak również specjalistycznymi forami oraz stowarzyszeniami zawodowymi w celu bieżącego uzupełniania wiedzy, wymiany informacji o nowych technologiach, produktach, zagrożeniach i podatnościach. Gdy jest to możliwe proces ten jest realizowany poprzez udział w szkoleniach, konferencjach, warsztatach oraz innych formach edukacji. Zdobycia wiedza powinna być udokumentowana i wykorzystywana do poszerzania wiedzy innych osób realizujących zadania w systemie. Nadzór nad tym procesem sprawuje osoba odpowiedzialna za realizację programu szkoleniowego w systemie wyznaczona przez gestora systemu.</p>	
7	(A6.1.5) Bezpieczeństwo informacji w zarządzaniu projektami.	<p>Bezpieczeństwo informacji jest uwzględniane w ramach zarządzania wszystkimi projektami realizowanymi w systemie. W szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cele bezpieczeństwa informacji są włączone do celów projektów, • bezpieczeństwo informacji jest częścią wszystkich etapów stosowanej metodyki projektu, • dobór zabezpieczeń jest oparty o szacowanie ryzyka zrealizowane już na wstępnym etapie projektu. <p>W celu realizacji zabezpieczenia w proces zarządzania projektem włączony jest zawsze przedstawiciel komórki bezpieczeństwa.</p>	Załącznik nr 2.4 <i>Polityka bezpieczeństwa prac rozwojowych SRP</i>

A.6.2 Urządzenia mobilne i telepraca		
8	(A6.2.1) Polityka stosowania urządzeń mobilnych.	W zakresie użytkowania mobilnych urządzeń w systemie są wprowadzone niezbędne zabezpieczenia oraz polityka ich stosowania – <i>Polityka użytkowania urządzeń mobilnych w SRP.</i>
9	(A6.2.2) Telepraca	W zakresie przetwarzania informacji w ramach telepracy oraz pracy zdalnej, są wprowadzone niezbędne zabezpieczenia oraz polityka postępowania – <i>Polityka przetwarzania informacji w ramach pracy zdalnej w SRP.</i>
A.7. Bezpieczeństwo osobowe		
A.7.1 Przed zatrudnieniem		
10	(A7.1.1) Postępowanie sprawdzające.	W ramach postępowania sprawdzającego kandydaci do pracy są weryfikowani w systemie we wszystkich wymaganych na danym stanowisku aspektach, w oparciu o obowiązujące przepisy prawa oraz regulacje i zasady przyjęte w ministerstwie właściwym do spraw informatyzacji lub instytucjach interesariuszy – w zależności od miejsca wykonywania pracy i funkcji pełnionej w systemie. W dokumencie <i>Polityka Bezpieczeństwa informacji przetwarzanych na stacjach roboczych Systemu Rejestrów Państwowych</i> zawarte są wytyczne dotyczące bezpieczeństwa osobowego
		Załącznik nr 2.3 <i>Polityka bezpieczeństwa zasobów ludzkich SRP</i> Załącznik nr 2.16 <i>Polityka bezpieczeństwa informacji przetwarzanych na stacjach roboczych Systemu Rejestrów Państwowych SRP</i>

11	(A7.1.2) Warunki zatrudnienia.	<p>w odniesieniu do interesariuszy zewnętrznych systemu, którzy przetwarzają w nim informacje. Zabezpieczenie powinno być stosowane również w odniesieniu do osób/podmiotów świadczących usługi w systemie (weryfikacja kontrahentów, potwierdzenie referencji).</p> <p>W umowach o pracę oraz umowach z osobami/podmiotami świadczącymi usługi w systemie jest uwzględniana odpowiedzialność stron w obszarze bezpieczeństwa informacji, w szczególności kandydaci są informowani o rolach i odpowiedzialnościach.</p> <p>Wymogiem jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podpisywanie porozumień o zachowaniu poufności i nieujawnianiu informacji przed uzyskaniem dostępu do informacji i środków przetwarzania informacji, • zobowiązanie do stosowania przepisów dotyczących ochrony danych identyfikujących osobę oraz ochrony praw autorskich, • komunikowanie odpowiedzialności w zakresie przetwarzania informacji powierzonych przez podmioty zewnętrzne, • komunikowanie odpowiedzialności z tytułu naruszenia wymagań bezpieczeństwa w systemie, w tym o konsekwencjach nie przestrzegania postanowień zbioru polityk bezpieczeństwa informacji. 	<p>Załącznik nr 2.3 <i>Polityka bezpieczeństwa zasobów ludzkich SRP</i></p> <p>Załącznik nr 2.16 <i>Polityka bezpieczeństwa informacji przetwarzanych na stacjach roboczych Systemu Rejestrów Państwowych SRP</i></p>
----	-----------------------------------	---	---

A.7.2 Podczas zatrudnienia			
12	(A7.2.1) Odpowiedzialność kierownictwa.	Kierownictwo odpowiedzialne za funkcjonowanie systemu wymaga od pracowników, interesariuszy oraz osób/podmiotów świadczących usługi w systemie stosowania zasad bezpieczeństwa informacji zgodnie z obowiązującymi politykami, procedurami i instrukcjami. W tym celu realizowany jest program uświadamiający, a pracownicy, interesariusze i osoby/podmioty świadczące usługi w systemie potwierdzają zapoznanie się z obowiązującymi przepisami i zasadami oraz zobowiązują się do ich stosowania.	Załącznik nr 2.7 Oświadczenie o zapoznaniu się i zobowiązaniu do stosowania zasad bezpieczeństwa SRP Załącznik nr 2.3 Polityka bezpieczeństwa zasobów ludzkich SRP
13	(A7.2.2) Uświadamianie, kształcenie i szkolenia z zakresu bezpieczeństwa informacji.	Każdy pracownik ministerstwa właściwego do spraw informatyzacji realizujący zadania w systemie, interesariusze oraz w uzasadnionych sytuacjach osoby/podmioty świadczące usługi w systemie otrzymują aktualizacje polityk, procedur i instrukcji odnoszących się do ich stanowiska pracy oraz uczestniczą w organizowanych szkoleniach z zakresu bezpieczeństwa informacji. W tym zakresie obowiązuje zatwierdzony program działania.	Załącznik nr 2.3 Polityka bezpieczeństwa zasobów ludzkich SRP
14	(A7.2.3) Postępowanie dyscyplinarne.	Postępowania dyscyplinarne w stosunku do pracowników, którzy naruszyli polityki oraz procedury i instrukcje z zakresu bezpieczeństwa informacji w systemie, są prowadzone w oparciu o aktualne przepisy prawa i tylko wtedy, gdy pracownicy zostali z nimi	Załącznik nr 2.3 Polityka bezpieczeństwa zasobów ludzkich SRP .

		zapoznani.	
A.7.3 Zakończenie i zmiana zatrudnienia			
15	(A7.3.1) Zakończenie zatrudnienia lub zmiana zakresu obowiązków.	W warunkach zatrudnienia pracowników oraz osób/podmiotów świadczących usługi w systemie są określone odpowiedzialności i obowiązki w zakresie bezpieczeństwa informacji, które pozostają w mocy po ustaniu stosunku pracy lub właściwej umowy.	Załącznik nr 2.3 <i>Polityka bezpieczeństwa zasobów ludzkich SRP</i>
A.8. Zarządzanie aktywami			
16	(A8.1.1) Inwentaryzacja aktywów.	Aktywa Systemu związane z bezpieczeństwem informacji oraz środkami przetwarzania informacji są zidentyfikowane oraz jest sporządzona i na bieżąco aktualizowana ich ewidencja. Ewidencja jest prowadzona i aktualizowana przez właścicieli aktywów wg wzoru stanowiącego załącznik do niniejszego dokumentu - <i>Wykaz aktywów systemu i określonych procesów bezpieczeństwa informacji oraz osób/stanowisk odpowiedzialnych za ich ochronę i realizację obowiązków w zakresie zarządzania ryzykiem.</i>	Załącznik nr 2.2 <i>Wykaz aktywów systemu i określonych procesów bezpieczeństwa informacji oraz osób/stanowisk odpowiedzialnych za ich ochronę i realizację obowiązków w zakresie zarządzania ryzykiem SRP</i>
17	(A8.1.2) Własność aktywów.	Ewidencjonowane aktywa systemu mają jednoznacznie przypisanego właściciela odpowiedzialnego za ich prawidłowe zarządzanie w całym cyklu życia, m.in.	Załącznik nr 2.2 <i>Wykaz aktywów systemu i określonych procesów bezpieczeństwa informacji oraz osób/stanowisk odpowiedzialnych za ich ochronę i realizację</i>

18	(A8.1.3) Akceptowalne użycie aktywów.	<ul style="list-style-type: none"> • inwentaryzację, • klasyfikację i ochronę, • okresowy przegląd uprawnień dostępu zgodnie z polityką kontroli dostępu, • nadzór nad usuwaniem i niszczeniem. <p>Wykaz właścicieli aktywów oraz grup aktywów składających się na usługi systemu jest prowadzony i na bieżąco aktualizowany przez wyznaczoną przez Gestora systemu osobę wg wzoru stanowiącego załącznik do powyższego dokumentu <i>Wykaz aktywów systemu i określonych procesów bezpieczeństwa informacji oraz osób/stanowisk odpowiedzialnych za ich ochronę i realizację obowiązków w zakresie zarządzania ryzykiem.</i></p>	<p>obowiązków w zakresie zarządzania ryzykiem SRP</p>
19	(A8.1.4) Zwrot aktywów	<p>W systemie obowiązuje zasada akceptowalnego użycia informacji oraz aktywów i środków związanych z przetwarzaniem informacji, tzn. każda osoba/podmiot realizująca zadania w systemie ponosi odpowiedzialność za wykorzystanie zasobów przetwarzania informacji w ramach swojego zakresu odpowiedzialności.</p> <p>Pracownicy, interesariusze oraz osoby/podmioty świadczące usługi w systemie w momencie zakończenia zatrudnienia lub okresu obowiązywania umowy zwracają wszystkie posiadane i udostępnione im aktywa systemu. W tym zakresie obowiązuje formalny proces, na który składa się zwrot wydanych wcześniej fizycznych i elektronicznych aktywów systemu oraz przekazanie i udokumentowanie wiedzy, którą dysponują</p>	<p>Załącznik nr 2.8 Polityka akceptowalnego użycia aktywów SRP</p>
19	(A8.1.4) Zwrot aktywów	<p>Pracownicy, interesariusze oraz osoby/podmioty świadczące usługi w systemie w momencie zakończenia zatrudnienia lub okresu obowiązywania umowy zwracają wszystkie posiadane i udostępnione im aktywa systemu. W tym zakresie obowiązuje formalny proces, na który składa się zwrot wydanych wcześniej fizycznych i elektronicznych aktywów systemu oraz przekazanie i udokumentowanie wiedzy, którą dysponują</p>	<p>Załącznik nr 2.8 Polityka akceptowalnego użycia aktywów SRP</p>

		osoby/podmioty kończące zatrudnienie.	
A.8.2 Klasyfikacja informacji			
20	(A8.2.1) Klasyfikowanie informacji.	Informacje w Systemie są klasyfikowane przez właścicieli zasobów informacyjnych z uwzględnieniem wymagań prawnych i biznesowych. W tym zakresie obowiązują jednolite zasady dla całego systemu. Jako podstawowy obowiązuje schemat klasyfikacji informacji uwzględniony w dokumencie <i>Polityka klasyfikacja informacji</i> .	Załącznik nr 2.9 <i>Polityka klasyfikacji Informacji SRP</i>
21	(A8.2.2) Oznaczanie informacji.	W systemie funkcjonują zasady dotyczące oznaczania informacji, które uwzględniają dowolną postać informacji oraz przyjęty schemat klasyfikacji ujęte w dokumencie <i>Polityka klasyfikacji Informacji</i> .	Załącznik nr 2.9 <i>Polityka klasyfikacji Informacji SRP</i>
22	(A8.2.3) Postępowanie z aktywami.	W systemie obowiązują następujące zasady dotyczące przetwarzania informacji: <ul style="list-style-type: none"> • Dostęp do informacji prawnie chronionych systemu (dane osobowe, dane dotyczące prywatności) jest ograniczony jedynie do osób/podmiotów uprawnionych na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> ○ przepisów prawa (m.in. interesariusze systemu, organy władzy) i jest udzielany w oparciu o obowiązujące wnioski i formularze, ○ zawartych umów dotyczących eksploatacji i utrzymania systemu. 	Załącznik nr 2.9 <i>Polityka klasyfikacji Informacji SRP</i>

		<ul style="list-style-type: none"> • Dostęp do informacji chronionych systemu, których ujawnienie powoduje lub może spowodować negatywny wpływ na bezpieczeństwo systemu i zawartych w nim informacji ograniczony jest jedynie do osób/podmiotów uprawnionych na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> ◦ zgody wydanej przez kierownika jednostki organizacyjnej, właściciela systemu lub właściciela zasobu należącego do systemu, ◦ przepisów prawa (organy władzy, organy kontrolne), ◦ zawartych umów dotyczących eksploatacji, utrzymania i rozwoju systemu. • Informacje chronione są przekazywane uprawnionym osobom/podmiotom o potwierdzonej tożsamości z zastosowaniem: <ul style="list-style-type: none"> ◦ transmisji danych (dla użytkowników posiadających dostęp do systemu teleinformatycznego SRP), ◦ zabezpieczonych nośników danych (szyfrowane), ◦ listem poleconym (za pośrednictwem dedykowanych punktów udostępniania danych), ◦ innych metod określonych w przepisach prawa lub umowach dotyczących eksploatacji i utrzymania systemu. 	
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> Osoby/podmioty, którym udostępnione są informacje chronione zobowiązane są do podpisania stosownego oświadczenia o zachowaniu poufności. 	
<p>A.8.3 Postępowanie z nośnikami</p>			
23	(A8.3.1) Zarządzanie nośnikami wymiennymi.	<p>W SRP obowiązują następujące zasady dotyczące zarządzania nośnikami służącymi do przetwarzania informacji chronionych:</p> <ul style="list-style-type: none"> jako nośniki informacji w systemie należy traktować nośniki elektroniczne, magnetyczne, optyczne oraz papierowe, nośniki należy chronić przed: <ul style="list-style-type: none"> zniszczeniem lub fizycznym uszkodzeniem na skutek oddziaływania czynników mechanicznych, wysokiej temperatury, wody, substancji żrących, promieniowania elektromagnetycznego, kurzu oraz innych czynników, które mogą uniemożliwić odczytanie zawartych na nich informacji, kradzieżą, celowym lub przypadkowym usunięciem informacji, nośniki, które były wykorzystywane w systemie mogą być ponownie użyte poza systemem, pod warunkiem usunięcia z nich informacji chronionych w sposób uniemożliwiający ich odtworzenie, 	<p>Załącznik nr 2.10 <i>Polityka postępowania z nośnikami SRP</i></p>

	<ul style="list-style-type: none"> • w SRP dla nośników stosowane są techniki kryptograficzne zawsze, gdy wymagana jest poufność lub integralność, • jeśli istnieje obawa pogorszenia jakości nośnika na którym przechowywane są istotne dane systemu – dane przenoszone są na nowy nośnik zanim dojdzie do ich utraty, • istotne dane systemu przechowywane są na wielokrotnych kopiach nośników oraz w różnych lokalizacjach fizycznych, • nośniki wymienne w systemie powinny być rejestrowane, a kopiowanie na nie informacji powinno być monitorowane. 		
24	<p>(A8.3.3)</p> <p>Przekazywanie nośników.</p>	<p>Nośniki są chronione przed nieuprawnionym dostępem oraz przed utratą integralności podczas transportu.</p>	Załącznik nr 2.10 <i>Polityka postępowania z nośnikami SRP</i>
25	<p>(A8.3.2)</p> <p>Wycofywanie nośników.</p>	<p>W Systemie obowiązują zasady dotyczące wycofania niewykorzystywanych nośników oraz trwałego usuwania danych na nich zawartych.</p>	Załącznik nr 2.10 <i>Polityka postępowania z nośnikami SRP</i>

A.9. Kontrola dostępu		
A.9.1 Wymagania biznesowe wobec kontroli dostępu		
26	(A9.1.1) Polityka kontroli dostępu.	W systemie obowiązuje <i>Polityka kontroli dostępu</i> zgodna z wymaganiami biznesowymi oraz wymaganiami bezpieczeństwa informacji. Załącznik nr 2.11 <i>Polityka kontroli dostępu SRP</i>
27	(A9.1.2) Dostęp do sieci i usług sieciowych.	Użytkownicy systemu mają dostęp wyłącznie do tych sieci i usług sieciowych, do których otrzymali uprawnienia. W tym zakresie obowiązują zasady opisane w dokumencie <i>Polityka kontroli dostępu</i> . Załącznik nr 2.11 <i>Polityka kontroli dostępu SRP</i>
A.9.2 Zarządzanie dostępem użytkowników		
28	(A9.2.1) Rejestrowanie i wyrejestrowywanie użytkowników.	W systemie funkcjonuje formalny proces rejestrowania i wyrejestrowywania użytkowników w celu przydziałania praw dostępu. Załącznik nr 2.11 <i>Polityka kontroli dostępu SRP</i>
29	(A9.2.2) Przydzielanie dostępu użytkownikom.	W systemie funkcjonuje formalny proces przydziałania dostępu użytkownikom w celu nadawania lub odbierania praw dostępu. Dotyczy to wszystkich kategorii użytkowników oraz wszystkich usług. Załącznik nr 2.11 <i>Polityka kontroli dostępu SRP</i>
30	(A9.2.3) Zarządzanie prawami	W ograniczonym zakresie i w warunkach umożliwiających właściwy nadzór przewiduje się Załącznik nr 2.11 <i>Polityka kontroli dostępu SRP</i>

	uprzywilejowanego dostępu.	przydzielanie praw uprzywilejowanego dostępu.	
31	(A9.2.4) Zarządzanie poufnymi informacjami uwierzytelniającymi użytkowników.	Przydzielanie informacji uwierzytelniających podlega procesowi zarządzania.	Załącznik nr 2.11 <i>Polityka kontroli dostępu SRP</i>
32	(A9.2.5) Przegląd praw dostępu użytkowników.	Właściciele aktywów są zobowiązani do regularnego przeglądania praw dostępu użytkowników, nie rzadziej niż raz na kwartał oraz zawsze kiedy nastąpią zmiany w systemie.	Załącznik nr 2.11 <i>Polityka kontroli dostępu SRP</i>
33	(A9.2.6) Odbieranie lub dostosowywanie praw dostępu.	Prawa dostępu pracowników oraz osób/podmiotów świadczących usługi w systemie po zakończeniu zatrudnienia lub obowiązywania właściwej umowy są odbierane lub dostosowywane do zaistniałych zmian.	Załącznik nr 2.11 <i>Polityka kontroli dostępu SRP</i>
A.9.3 Odpowiedzialność użytkowników			
34	(A9.3.1) Stosowanie poufnych informacji uwierzytelniających.	Użytkownicy mają obowiązek przestrzegania przyjętych w systemie zasad stosowania informacji uwierzytelniających. Obowiązuje bezwzględny zakaz omijania zabezpieczeń oraz udostępniania innym osobom przydzielonych informacji uwierzytelniających.	Załącznik nr 2.11 <i>Polityka kontroli dostępu SRP</i>

A.9.4 Kontrola dostępu do systemów i aplikacji			
35	(A9.4.1) Ograniczanie dostępu do informacji.	Dostęp do informacji oraz funkcji systemu i aplikacji jest ograniczony zgodnie z <i>Polityką kontroli dostępu SRP</i> .	Załącznik nr 2.11 <i>Polityka kontroli dostępu SRP</i>
36	(A9.4.2) Procedury bezpiecznego logowania.	Obowiązuje procedura bezpiecznego logowania, tam gdzie <i>Polityka kontroli dostępu</i> tego wymaga.	Załącznik nr 2.11 <i>Polityka kontroli dostępu SRP</i>
37	(A9.4.3) System zarządzania hasłami.	Systemy zarządzania hasłami powinny zapewniać wybór haseł o wymaganej jakości.	Załącznik nr 2.11 <i>Polityka kontroli dostępu</i>
38	(A9.4.4) Użycie uprzywilejowanych programów narzędziowych.	Omijanie zabezpieczeń systemów i aplikacji w oparciu o specjalistyczne programy narzędziowe podlega ścisłemu nadzorowi i ograniczeniom. W tym zakresie obowiązuje <i>Procedura stosowania specjalistycznych programów narzędziowych w systemie</i> .	Załącznik nr 2.12 <i>Procedura stosowania specjalistycznych programów narzędziowych w systemie SRP</i>
39	(A9.4.5) Kontrola dostępu do kodów źródłowych programów.	Dostęp do kodu źródłowego programów jest ograniczony.	Załącznik nr 2.11 <i>Polityka kontroli dostępu SRP</i>

A.10. Kryptografia		
A.10.1 Zabezpieczenia kryptograficzne		
40	(A10.1.1) Polityka stosowania zabezpieczeń kryptograficznych.	W systemie funkcjonują zasady dotyczące ochrony informacji przy wykorzystaniu zabezpieczeń kryptograficznych. Załącznik nr 2.13 <i>Polityka zabezpieczeń kryptograficznych SRP</i>
41	(A10.1.2) Zarządzanie kluczami.	W systemie funkcjonują zasady dotyczące ochrony i okresów ważności kluczy kryptograficznych. Załącznik nr 2.13 <i>Polityka zabezpieczeń kryptograficznych SRP</i>
A.11. Bezpieczeństwo fizyczne i środowiskowe		
A.11.1 Obszary bezpieczne		
42	(A11.1.1) Fizyczna granica obszaru bezpiecznego.	Obszary zawierające chronione informacje oraz środki przetwarzania informacji dla części centralnej systemu umieszcza się w strefach bezpieczeństwa. Załącznik nr 2.14 <i>Polityka ochrony fizycznej i środowiskowej SRP</i>
43	(A11.1.2) Fizyczna granica obszaru bezpiecznego.	Dostęp do stref bezpieczeństwa centralnej części systemu jest chroniony i zabezpieczony przed nieuprawnionym dostępem poprzez stosowanie: środków ochrony budowlano-mechanicznych, elektronicznych oraz czynnej ochrony fizycznej (służba Załącznik nr 2.14 <i>Polityka ochrony fizycznej i środowiskowej SRP</i>

		ochrony obiektu).	
44	(A11.1.3) Zabezpieczenie biur, pomieszczeń i obiektów.	Obiekty i pomieszczenia systemu objęte są fizycznymi zabezpieczeniami uwzględniającymi ograniczenie dostępu publicznego, ograniczenie do minimum informacji dotyczących przeznaczenia obiektów, pomieszczeń systemu i przetwarzanych w nim informacji, a także zastosowanie zabezpieczeń przed podglądem i podsłuchem informacji.	Załącznik nr 2.14 <i>Polityka ochrony fizycznej i środowiskowej SRP</i>
45	(A11.1.4) Ochrona przed zagrożeniami zewnętrznymi i środowiskowymi.	W systemie stosuje się zabezpieczenia uwzględniające ochronę przed zagrożeniami zewnętrznymi i środowiskowymi, w tym, przed katastrofami naturalnymi, wypadkami i wrogim atakiem.	Załącznik nr 2.14 <i>Polityka ochrony fizycznej i środowiskowej SRP</i>
46	(A11.1.5) Praca w obszarach bezpiecznych.	Praca w strefach bezpieczeństwa wykonywana jest w oparciu o dokument <i>Polityka ochrony fizycznej i środowiskowej</i> .	Załącznik nr 2.14 <i>Polityka ochrony fizycznej i środowiskowej SRP</i>
47	(A11.1.6) Obszary dostaw i załadunku.	Nad punktami dostępu do systemu takimi jak drzwi wejściowe do obiektów/pomieszczeń, obszary dostaw i załadunku, sprawuje się nadzór.	Załącznik nr 2.14 <i>Polityka ochrony fizycznej i środowiskowej SRP</i>
A.11.2 Sprzęt			
48	(A11.2.1) Lokalizacja i ochrona	Rozmieszczenie sprzętu systemu jest zaplanowane w taki sposób, aby możliwa była jego ochrona przed nieuprawnionym dostępem oraz wpływem zagrożeń	Załącznik nr 2.14 <i>Polityka ochrony fizycznej i środowiskowej SRP</i>

	sprzętu.	środowiskowych.	
49	(A11.2.2) Systemy wspomagające.	Sprzęt jest chroniony przed skutkami awarii systemów wspomagających (np. podsystemu zasilania gwarantowanego, podsystemu kontroli warunków środowiskowych).	Załącznik nr 2.14 <i>Polityka ochrony fizycznej i środowiskowej SRP</i>
50	(A11.2.3) Bezpieczeństwo okablowania.	Okablowanie zasilające oraz teleinformatyczne, przenoszące dane lub wspomagające usługi informacyjne jest chronione przed przechwyceniem, zakłóceniem lub uszkodzeniem.	Załącznik nr 2.14 <i>Polityka ochrony fizycznej i środowiskowej SRP</i>
51	(A11.2.4) Konservacja sprzętu.	Sprzęt jest prawidłowo i na bieżąco konserwowany z uwzględnieniem wymagań producentów w oparciu o zasoby własne oraz niezbędne umowy serwisowe.	Załącznik nr 2.14 <i>Polityka ochrony fizycznej i środowiskowej SRP</i>
52	(A11.2.5) Wynoszenie aktywów.	Informacje, programy oraz sprzęt mogą być wynoszone poza siedzibę systemu tylko po spełnieniu wymagań w zakresie bezpieczeństwa informacji i uzyskaniu właściwej zgody.	Załącznik nr 2.14 <i>Polityka ochrony fizycznej i środowiskowej SRP</i>
53	(A11.2.6) Bezpieczeństwo sprzętu i aktywów poza siedzibą.	Aktywa wynoszone poza siedzibę systemu muszą być zabezpieczone przed wystąpieniem zagrożeń związanych z pracą poza siedzibą.	Załącznik nr 2.14 <i>Polityka ochrony fizycznej i środowiskowej SRP</i>
54	(A11.2.7)	Przed zbyciem lub przekazaniem sprzętu do ponownego	Załącznik nr 2.10 <i>Polityka postępowania z</i>

	Bezpieczne zbywanie lub przekazywanie do ponownego użycia.	użycia nośniki danych sprawdzane są pod kątem prawidłowego usunięcia lub nadpisania chronionych danych oraz licencjonowanych programów.	nośnikami SRP Załącznik nr 2.16 <i>Polityka bezpieczeństwa informacji przetwarzanych na stacjach roboczych Systemu Rejestrów Państwowych SRP</i>
55	(A11.2.8) Pozostawianie sprzętu użytkownika bez opieki.	Użytkownicy są zobowiązani do zapewnienia ochrony sprzętu systemu pozostawionego bez opieki. Szczegółowe zalecenia w tym zakresie uwzględnione są w kolejnym zabezpieczeniu <i>Polityka czystego biurka i czystego ekranu (A11.2.9)</i> w niniejszym opracowaniu oraz dokumencie <i>Polityka ochrony fizycznej i środowiskowej</i> . Zalecenia dla części lokalnej systemu uwzględnione są w dokumencie <i>Polityka bezpieczeństwa informacji przetwarzanych na stacjach roboczych Systemu Rejestrów Państwowych</i> stanowiącym załącznik do PBI SRP.	Załącznik nr 2.14 <i>Polityka ochrony fizycznej i środowiskowej SRP</i> Załącznik nr 2.16 <i>Polityka bezpieczeństwa informacji przetwarzanych na stacjach roboczych Systemu Rejestrów Państwowych SRP</i>
56	(A11.2.9) Polityka czystego biurka i czystego ekranu.	W miejscach przetwarzania danych SRP wprowadza się politykę czystego biurka dla dokumentów papierowych i przenośnych nośników danych oraz politykę czystego ekranu dla środków przetwarzania informacji, zgodnie z którą: <ul style="list-style-type: none"> • nieużywane chronione informacje powinny być przechowywane w sejfie, zamkniętej szafie lub zamkniętej szufladzie, • stanowisko pracy, powinno być tak zaplanowane, aby nikt postronny nie mógł podglądać chronionych informacji niezależnie 	Załącznik nr 2.14 <i>Polityka ochrony fizycznej i środowiskowej SRP</i> Załącznik nr 2.16 <i>Polityka bezpieczeństwa informacji przetwarzanych na stacjach roboczych Systemu Rejestrów Państwowych SRP</i>

	<p>od ich formy,</p> <ul style="list-style-type: none"> • należy zamknąć drzwi na klucz lub w inny sposób blokować dostęp przy każdym nawet krótkotrwałym opuszczeniu pomieszczenia, w którym są przetwarzane informacje zawarte w SRP lub dotyczące systemu. Należy chować do zamykanej szafy lub szuflady wszelkie istotne dokumenty i nośniki danych (płyty, taśmy, dyski przenośne, karty mikroprocesorowe, PIN kody itp.). Jeśli opuszczane są pomieszczenia typu open space, dodatkowo powinny być aktywowane dostępne zabezpieczenia mechaniczne, np. linka typu Kensington, • przed odejściem od komputera zawsze powinny być zamykane sesje lub blokowane ekran i klawiatura (np. przy użyciu hasła, tokenu, innego mechanizmu uwierzytelniania użytkownika). Jeśli są dostępne, należy używać też innych zabezpieczeń, w tym mechanicznych, np. linki typu Kensington, • korzystanie z kopiarek, sieciowych urządzeń wielofunkcyjnych i innych urządzeń kopiujących w systemie powinno odbywać się tylko po autoryzacji, • wydruki i kopiowane dokumenty dotyczące SRP lub przetwarzanych w nim informacji – nie powinny być pozostawiane nawet na chwilę bez opieki, aby nikt postronny nie mógł się z nimi zapoznać, 	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none">• po zakończeniu lub w przerwie spotkania, szkolenia dotyczącego SRP w miejscu spotkania należy zabezpieczyć komputer, usunąć wszystkie informacje z tablic ścieralnych, zniszczyć lub zabezpieczyć notatki papierowe i na flipchartach, tak aby nikt postronny nie mógł się z nimi zapoznać,• wszystkie dokumenty, nośniki danych, karty mikroprocesorowe wraz z PIN kodami, istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa informacji po zakończeniu pracy powinny być zamykane w zabezpieczonych i w miarę możliwości ognioodpornych szafach. To w razie kradzieży, katastrofy naturalnej lub wrogiego ataku zabezpieczy je przed dostaniem się w niepowołane ręce, uszkodzeniem lub zniszczeniem,• po zakończeniu pracy powinny być zamykane wszystkie aktywne sesje oraz powinno nastąpić wylogowanie się z serwerów lub aktywacja oprogramowania, które blokuje klawiaturę i ekran,• istotne aktywa systemu (w tym informacje) powinny być zabezpieczone również w sytuacjach kryzysowych i w stanach podwyższonych poziomów gotowości do działania, o ile pozwalają na to okoliczności.	
--	---	--

A.12 Bezpieczna eksploatacja	
A.12.1 Procedury eksploatacyjne i odpowiedzialność	
57	<p>(A12.1.1)</p> <p>Dokumentowanie procedur eksploatacyjnych.</p> <p>Procedury eksploatacyjne są udokumentowane i udostępniane zespołom utrzymaniowym funkcjonującym w ramach struktur technicznych ministerstwa właściwego ds. informatyzacji oraz podmiotu realizującego zadania z zakresu eksploatacji i utrzymania systemu na rzecz ministerstwa właściwego ds. informatyzacji jak również innym uprawnionym użytkownikom jeśli jest to wymagane do realizacji zadań w systemie.</p>
58	<p>(A12.1.2)</p> <p>Zarządzanie zmianami.</p> <p>Zmiany w procesach biznesowych, środkach przetwarzania informacji i systemach, które mają wpływ na bezpieczeństwo informacji są nadzorowane.</p>
59	<p>(A12.1.3)</p> <p>Zarządzanie pojemnością.</p> <p>Wykorzystanie zasobów jest monitorowane i przewiduje się dostosowywanie ich wielkości, dla zapewnienia właściwej wydajności systemu.</p>
60	<p>(A12.1.4)</p> <p>Oddzielenie środowisk rozwojowych, testowych i produkcyjnych.</p> <p>Środowiska rozwojowe, testowe i produkcyjne są rozdzielone w celu redukcji ryzyk związanych z nieuprawnionym dostępem lub ze zmianami w środowisku produkcyjnym.</p>
	<p>Załącznik nr 2.15 Ewidencja procedur eksploatacyjnych SRP</p> <p>Polityka Bezpieczeństwa Informacji, cz.1.</p> <p>Załącznik nr 2.15 Ewidencja procedur eksploatacyjnych dotyczy zarządzania zasobami.</p> <p>Załącznik nr 2.4 Polityka bezpieczeństwa prac rozwojowych</p>

A.12.2 Ochrona przed szkodliwym oprogramowaniem			
61	(A12.2.1) Zabezpieczenia przed szkodliwym oprogramowaniem.	Wdraża się zabezpieczenia wykrywające, zapobiegające i odtwarzające, które w połączeniu z właściwym uświadomieniem użytkowników służą ochronie przed szkodliwym działaniem.	Załącznik nr 2.16 <i>Polityka bezpieczeństwa informacji przetwarzanych na stacjach roboczych Systemu Rejestrów Państwowych</i>
A.12.3 Kopie zapasowe			
62	(A12.3.1) Zapasowe kopie informacji.	Zapasowe kopie informacji, oprogramowania i obrazów systemów są regularnie wykonywane i testowane, zgodnie z ustaloną polityką kopii zapasowych.	Załącznik nr 2.17 <i>Polityka kopii zapasowych w SRP</i>
A.12.4 Rejestrowanie zdarzeń i monitorowanie			
63	(A12.4.1) Rejestrowanie zdarzeń.	Tworzy się, przechowuje i systematycznie przegląda dzienniki zdarzeń rejestrujące działania użytkowników, usterki oraz zdarzenia związane z bezpieczeństwem informacji.	Załącznik nr 2.15 <i>Ewidencja procedur eksploatacyjnych</i> dotyczy monitorowania zdarzeń
64	(A12.4.2) Ochrona informacji w dziennikach zdarzeń.	Środki służące rejestrowaniu zdarzeń oraz informacji w dziennikach zdarzeń są chronione przed manipulacją i nieuprawnionym dostępem.	Załącznik nr 2.15 <i>Ewidencja procedur eksploatacyjnych</i> dotyczy monitorowania zdarzeń.
65	(A12.4.3) Rejestrowanie działań administratorów i operatorów.	Działania administratorów i operatorów systemów są rejestrowane, a dzienniki chronione i systematycznie przeglądane.	Załącznik nr 2.15 <i>Ewidencja procedur eksploatacyjnych</i> dotyczy monitorowania zdarzeń.

66	(A12.4.4) Synchronizacja zegarów.	Zegary wszystkich istotnych komponentów systemu są zsynchronizowane z jednym wzorcowym źródłem czasu.	Załącznik nr 2.15 <i>Ewidencja procedur eksploatacyjnych</i> dotyczy monitorowania zdarzeń.
A.12.5 Nadzór nad oprogramowaniem produkcyjnym			
67	(A12.5.1) Instalacja oprogramowania w systemach produkcyjnych.	Wdraża się procedury nadzoru nad instalacją oprogramowania w systemach produkcyjnych.	Załącznik nr 2.19 <i>Procedura nadzoru nad instalacją oprogramowania w systemach produkcyjnych</i>
A.12.6 Zarządzanie podatnościami technicznymi			
68	(A12.6.1) Zarządzanie podatnościami technicznymi.	Informacje o podatnościach technicznych wykorzystywanych systemów i oprogramowania są niezwłocznie pozyskiwane oraz oceniany jest stopień narażenia na te podatności i podejmowane są środki w celu przeciwdziałania związanemu z nimi ryzyku.	Załącznik nr 2.15 <i>Ewidencja procedur eksploatacyjnych</i> dotyczy monitorowania zdarzeń.
69	(A12.6.2) Ograniczenia w instalowaniu oprogramowania.	Ustanawia się i wdraża zasady instalowania oprogramowania w systemie.	Załącznik nr 2.19 <i>Procedura nadzoru nad instalacją oprogramowania w systemach produkcyjnych SRP</i> Załącznik nr 2.16 <i>Polityka bezpieczeństwa informacji przetwarzanych na stacjach roboczych Systemu Rejestrów Państwowych SRP</i>

A.12.7 Rozważania dotyczące audytu systemów informacyjnych		Polityka Bezpieczeństwa Informacji SRP cz. 1	
70	(A12.7.1) Zabezpieczenia audytu systemów informacyjnych.	Wymagania audytu oraz działania obejmujące weryfikację systemów produkcyjnych są starannie zaplanowane i uzgadniane, w celu zminimalizowania zakłóceń w procesach biznesowych.	
A.13. Bezpieczeństwo komunikacji			
A.13.1 Zarządzanie bezpieczeństwem sieci			
71	(A13.1.1) Zabezpieczenia sieci.	W celu ochrony informacji w systemach i aplikacjach, sieci są zarządzane oraz nadzorowane.	Załącznik nr 2.20 <i>Polityka korzystania z sieci i usług sieciowych systemu SRP</i>
72	(A13.1.2) Bezpieczeństwo usług sieciowych.	Umowy dotyczące usług sieciowych, świadczonych wewnętrznie lub zleczanych na zewnątrz, zawierają zidentyfikowane mechanizmy zabezpieczeń, poziomy świadczenia usług i wymagania dotyczące zarządzania.	Załącznik nr 2.20 <i>Polityka korzystania z sieci i usług sieciowych systemu SRP</i>
73	(A13.1.3) Rozdzielanie sieci.	Grupy usług informacyjnych, użytkowników i systemów informacyjnych są rozdzielone w strukturze sieci.	Załącznik nr 2.20 <i>Polityka korzystania z sieci i usług sieciowych systemu SRP</i>
A.13.2 Przesyłanie informacji			
74	(A13.2.1) Polityki i procedury przesyłania informacji.	W systemie wdrożona jest formalna <i>Polityka przesyłania informacji</i> uwzględniająca zabezpieczenia w celu ochrony wymiany informacji przesyłanych przy użyciu wszystkich rodzajów środków łączności.	Załącznik nr 2.21 <i>Polityka przesyłania informacji SRP</i>

75	(A13.2.2) Porozumienia dotyczące przesyłania informacji.	Bezpieczne przesyłanie informacji biznesowych dotyczących systemu z podmiotami zewnętrznymi uwzględniane jest we właściwych porozumieniach. Obowiązują w tym zakresie jednolite standardy w resorcie właściwym do spraw informatyzacji.	Załącznik nr 2.21 <i>Polityka przesyłania informacji SRP</i>
76	(A13.2.3) Wiadomości elektroniczne.	Informacje przekazywane w formie wiadomości elektronicznych są zabezpieczane.	Załącznik nr 2.21 <i>Polityka przesyłania informacji SRP</i>
77	(A13.2.4) Umowy o zachowaniu poufności.	Wymagania odnoszące się do umów o zachowaniu poufności są regularnie przeglądane w sposób odzwierciedlający potrzeby w zakresie ochrony informacji. Za proces ten jest odpowiedzialna osoba wyznaczona przez Gestora systemu.	
A.14. Pozyskiwanie, rozwój i utrzymanie systemów			
A.14.1 Wymagania związane z bezpieczeństwem systemów informacyjnych			
78	(A14.1.1) Analiza i specyfikacja wymagań bezpieczeństwa informacji.	Wymagania dotyczące bezpieczeństwa informacji są włączone do wymagań stawianych nowym i rozbudowywanym systemom informacyjnym.	
79	(A14.1.2) Zabezpieczanie usług aplikacyjnych w sieciach publicznych.	Informacje przesyłane w sieciach publicznych, związane z usługami świadczonymi przez aplikacje są zabezpieczane.	Załącznik nr 2.23 <i>Zasady projektowania bezpiecznych systemów SRP</i>

80	(A14.1.3) Ochrona transakcji usług aplikacyjnych.	Informacje związane z transakcjami dokonywanymi w ramach usług świadczonych przez aplikacje są zabezpieczane.	Załącznik nr 2.23 Zasady projektowania bezpiecznych systemów SRP
A.14.2 Bezpieczeństwo w procesach rozwoju i wsparcia			
81	(A14.2.1) Polityka bezpieczeństwa prac rozwojowych.	Ustanawia się i stosuje zasady pracy nad rozwojem oprogramowania i systemów. W tym zakresie obowiązuje <i>Polityka bezpieczeństwa prac rozwojowych</i> .	Załącznik nr 2.4 Polityka bezpieczeństwa prac rozwojowych SRP
82	(A14.2.2) Procedury kontroli zmian w systemach.	Nadzoruje się zmiany w systemach podczas ich cyklu życia, przy użyciu <i>Procedury kontroli zmian</i> oraz w oparciu o właściwe środki techniczne.	Załącznik nr 2.24 Procedura kontroli zmian oprogramowania SRP
83	(A14.2.3) Przegląd techniczny aplikacji po zmianach w platformie produkcyjnej.	Po dokonaniu zmian w platformach produkcyjnych przeprowadza się przegląd krytycznych aplikacji biznesowych oraz testuje się je pod kątem funkcjonalności i bezpieczeństwa.	Załącznik nr 2.24 Procedura kontroli zmian oprogramowania SRP
84	(A14.2.4) Ograniczenia dotyczące zmian w pakietach oprogramowania.	Modyfikacje oprogramowania ograniczane są do zmian uzasadnionych i niezbędnych, a wszystkie zmiany są ściśle nadzorowane.	Załącznik nr 2.24 Procedura kontroli zmian oprogramowania SRP

85	(A14.2.5) Zasady projektowania bezpiecznych systemów.	Ustanawia się i stosuje Zasady projektowania bezpiecznych systemów.	Załącznik nr 2.23 Zasady projektowania bezpiecznych systemów SRP
86	(A14.2.6) Bezpieczne środowisko rozwojowe.	W systemie są tworzone i odpowiednio chronione bezpieczne środowiska przeznaczone do rozwoju oraz prac integracyjnych obejmujących całość cyklu rozwojowego.	Załącznik nr 2.4 Polityka bezpieczeństwa prac rozwojowych SRP
87	(A14.2.7) Prace rozwojowe zlecane podmiotom zewnętrznym.	Prace rozwojowe dotyczące systemu zlecane podmiotom zewnętrznym są nadzorowane i monitorowane.	Załącznik nr 2.25 Polityka bezpieczeństwa informacji w relacjach z dostawcami SRP
88	(A14.2.8) Testowanie bezpieczeństwa systemów.	Funkcje bezpieczeństwa testowane są w czasie prac rozwojowych.	Załącznik nr 2.26 Wytyczne dotyczące prowadzenia testów oprogramowania SRP
89	(A14.2.9) Testy akceptacyjne systemów.	Dla nowych i modernizowanych komponentów systemu ustanawiane są programy testów akceptacyjnych.	Załącznik nr 2.26 Wytyczne dotyczące prowadzenia testów oprogramowania
A.14.3 Dane testowe			
90	(A14.3.1) Ochrona danych	Dane testowe są starannie wybierane, a w przypadku wykorzystywania danych rzeczywistych chronione i	Załącznik nr 2.26 Wytyczne dotyczące prowadzenia testów oprogramowania SRP

	testowych.	nadzorowane.	
A.15. Relacje z dostawcami			
A.15.1 Bezpieczeństwo informacji w relacjach z dostawcami			
91	(A15.1.1) Polityka bezpieczeństwa informacji w relacjach z dostawcami.	Wymagania w zakresie bezpieczeństwa informacji są uzgadniane z dostawcą i dokumentowane. W tym zakresie obowiązuje <i>Polityka bezpieczeństwa informacji w relacjach z dostawcami</i> .	Załącznik nr 2.25 <i>Polityka bezpieczeństwa informacji w relacjach z dostawcami SRP</i>
92	(A15.1.2) Uwzględnianie bezpieczeństwa w porozumieniach z dostawcami.	Wymagania bezpieczeństwa informacji są indywidualnie uzgadniane w porozumieniach z dostawcami, którzy uzyskują dostęp do systemu, przetwarzają, przechowują, przesyłają informacje lub dostarczają elementy infrastruktury służące do jej przetwarzania.	Załącznik nr 2.25 <i>Polityka bezpieczeństwa informacji w relacjach z dostawcami SRP</i>
93	(A15.1.3) Łańcuch dostaw technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych.	Porozumienia z dostawcami uwzględniają wymagania odnoszące się do ryzyk w bezpieczeństwie informacji związanych z usługami technologicznymi i telekomunikacyjnymi oraz łańcuchem dostaw produktów.	Załącznik nr 2.25 <i>Polityka bezpieczeństwa informacji w relacjach z dostawcami SRP</i>
A.15.2 Zarządzanie usługami świadczonymi przez dostawców			
94	(A15.2.1) Monitorowanie i	Dostarczane usługi zewnętrzne są regularnie	Załącznik nr 2.25 <i>Polityka bezpieczeństwa</i>

	przeгляд usług świadczonych przez dostawców.	monitorowane, przeglądane i audytowane.	<i>informacji w relacjach z dostawcami SRP</i>
95	(A15.2.2) Zarządzenie zmianami w usługach świadczonych przez dostawców.	W systemie realizowane jest zarządzanie zmianami w zakresie usług dostarczanych przez dostawców.	Załącznik nr 2.25 <i>Polityka bezpieczeństwa informacji w relacjach z dostawcami SRP</i>
A.16. Zarządzanie incydentami związanymi z bezpieczeństwem informacji			
A.16.1 Zarządzanie incydentami związanymi z bezpieczeństwem informacji oraz udoskonaleniami			
96	(A16.1.1) Odpowiedzialność i procedury	Ustanawia się odpowiedzialność oraz procedurę zapewniającą szybkość, skuteczną i zorganizowaną reakcję na incydenty związane z bezpieczeństwem informacji.	Załącznik nr 2.27 <i>Procedura reakcji na incydenty związane z bezpieczeństwem informacji SRP</i>
97	(A16.1.2) Zgłaszanie zdarzeń związanych z bezpieczeństwem informacji.	Zdarzenia związane z bezpieczeństwem informacji zgłaszane są tak szybko, jak tylko to jest możliwe.	Załącznik nr 2.28 <i>Procedura zgłaszania incydentów związanych z bezpieczeństwem informacji SRP</i>
98	(A16.1.3) Zgłaszanie słabości związanych z bezpieczeństwem informacji.	Pracownicy oraz osoby/podmioty realizujące zadania w systemie są zobowiązani do odnotowywania i zgłaszania wszelkich zaobserwowanych lub podejrzewanych słabości związanych z bezpieczeństwem informacji w komponentach	Załącznik nr 2.28 <i>Procedura zgłaszania incydentów związanych z bezpieczeństwem informacji SRP</i>

		systemu lub usługach.	
99	(A16.1.4) Ocena i podejmowanie decyzji w sprawie zdarzeń związanych z bezpieczeństwem informacji.	Zdarzenia związane z bezpieczeństwem informacji są analizowane i w uzasadnionych przypadkach kwalifikowane, jako incydenty związane z bezpieczeństwem informacji.	Załącznik nr 2.27 Procedura reakcji na incydenty związane z bezpieczeństwem informacji SRP
100	(A16.1.5) Reagowanie na incydenty związane z bezpieczeństwem informacji.	Obowiązuje Procedura reakcji na incydenty związane z bezpieczeństwem informacji SRP.	Załącznik nr 2.27 Procedura reakcji na incydenty związane z bezpieczeństwem informacji SRP
101	(A16.1.6) Wyciąganie wniosków z incydentów związanych z bezpieczeństwem informacji.	Analizy incydentów związanych z bezpieczeństwem informacji są wykorzystywane do zminimalizowania prawdopodobieństwa wystąpienia przyszłych incydentów i ograniczenia ich skutków.	Załącznik nr 2.27 Procedura reakcji na incydenty związane z bezpieczeństwem informacji SRP
102	(A16.1.7) Gromadzenie materiału dowodowego.	W systemie stosuje się Procedurę przetwarzania informacji, które mogą stanowić materiał dowodowy uwzględniającą identyfikację, gromadzenie, pozyskiwanie i utrwalanie informacji.	Załącznik nr 2.29 Procedurę przetwarzania informacji, które mogą stanowić materiał dowodowy SRP

A.17. Aspekty bezpieczeństwa informacji w zarządzaniu ciągłością działania		
A.17.1 Ciągłość bezpieczeństwa informacji		
103	(A17.1.1) Planowanie ciągłości bezpieczeństwa informacji.	W systemie określone są wymagania dotyczące bezpieczeństwa informacji i ciągłości zarządzania tym bezpieczeństwem w sytuacjach kryzysowych lub podczas katastrof i wrogich ataków.
104	(A17.1.2) Wdrożenie ciągłości bezpieczeństwa informacji.	W systemie są wdrożone i utrzymywane procesy, procedury i zabezpieczenia dla utrzymywania wymaganego poziomu ciągłości bezpieczeństwa informacji w niekorzystnych sytuacjach.
105	(A17.1.3) Weryfikowanie, przegląd i ocena ciągłości bezpieczeństwa informacji.	Wdrożone zabezpieczenia ciągłości bezpieczeństwa informacji są regularnie weryfikowane.
A.17.2 Nadmiarowość		
106	(A17.2.1) Dostępność środków przetwarzania informacji.	W celu spełnienia wymagań w zakresie dostępności środki przetwarzania informacji są wdrażane z nadmiarem, zarówno na poziomie technicznym jak i organizacyjnym.
		Polityka Bezpieczeństwa Informacji cz.1

A.18. Zgodność z wymaganiami		
A.18.1 Zgodność z wymaganiami prawnymi i umownymi		
107	(A18.1.1) Określenie stosownych wymagań prawnych i umownych.	W systemie dokumentowane i aktualizowane są wszystkie istotne wymagania prawne, regulacyjne, umowne oraz weryfikowane jest na bieżąco podejście do ich przestrzegania.
108	(A18.1.2) Prawa własności intelektualnej.	W zakresie praw własności intelektualnej i użytkowania prawnie zastrzeżonego oprogramowania wdraża się <i>Procedurę ochrony prawnie zastrzeżonego oprogramowania.</i>
109	(A18.1.3) Ochrona zapisów.	Informacje w postaci zapisów istotnych dla systemu są chronione przed utratą, zniszczeniem, zafalszowaniem, nieuprawnionym dostępem i nieuprawnionym opublikowaniem zgodnie z wymaganiami prawnymi, regulacyjnymi, umownymi oraz biznesowymi.
110	(A18.1.4) Prywatność i ochrona danych identyfikujących osobę.	Zapewnia się prywatność i ochronę danych identyfikujących osobę stosownie do odpowiednich przepisów prawa i regulacji.
111	(A18.1.5) Regulacje dotyczące zabezpieczeń kryptograficznych.	Zabezpieczenia kryptograficzne są stosowane zgodnie z odpowiednimi umowami, przepisami i regulacjami.
		Polityka Bezpieczeństwa Informacji cz.1
		Polityka Bezpieczeństwa Informacji cz.1
		Polityka Bezpieczeństwa Informacji cz.1
		Polityka Bezpieczeństwa Informacji cz.1
		Załącznik nr 2.13 Polityka zabezpieczeń kryptograficznych

A.18.2 Przeglądy bezpieczeństwa informacji			
112	(A18.2.1) Niezależny przegląd bezpieczeństwa informacji.	<p>Podjęcie do zarządzania bezpieczeństwem informacji w systemie oraz jego wdrożenie są poddawane niezależnemu przeglądowi w zaplanowanych odstępach czasu lub wtedy, gdy następują istotne zmiany.</p>	<i>Polityka Bezpieczeństwa Informacji cz.1</i>
113	(A18.2.2) Zgodność z politykami bezpieczeństwa i standardami.	<p>Kierownicy regularnie dokonują przeglądów zgodności przetwarzania informacji i procedur z odpowiednimi politykami bezpieczeństwa, standardami i innymi wymaganiami dotyczącymi bezpieczeństwa, w zakresie przydzielonej im odpowiedzialności.</p>	<i>Polityka Bezpieczeństwa Informacji cz.1</i>
114	(A18.2.3) Sprawdzanie zgodności technicznej.	<p>System jest regularnie przeglądany celem sprawdzenia jego zgodności z polityką bezpieczeństwa informacji i standardami obowiązującymi w ministerstwie właściwym do spraw informatyzacji.</p>	<i>Polityka Bezpieczeństwa Informacji cz.1</i>

WÓJT
Stawomir Ambroziak

